

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü

KIRIKKALE
İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ

AVIAN İNFLUENZA
HASTALIĞI ACİL EYLEM
PLANI-2022

TAVUK VEBASI (AVIAN INFLUENZA) KIRIKKALE ACİL EYLEM PLANI

İl Tarım ve Orman Müdürlüğü
71100 Kırıkkale
Elektronik Ağ: kirikkale.tarimorman.gov.tr

Bilgi İçin İrt: N. KARTAL - Veteriner Hekim
Tel : (0318) 2242938 Fax: 2242557
e-posta: 71.haysag@tarimorman.gov.tr

GENELGE

Başbakanlıktan:

Konu : Kanatlı Hayvanlarda Görülen Kuş Gribi Salgını
Konusunda Yapılması Gereken Hazırlıklar

GENELGE
2010/21

Kanatlı hayvanlarda görülen Avian Influenza (Kuş Gribi) hastalığı, insan ve hayvan sağlığına olan olumsuz etkileri yanında ekonomik boyutları da dikkate alındığında mücadele edilmesi gereken önemli bir hastalıktır. Hastalıkla etkin bir şekilde mücadele edilebilmesi, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ile Sağlık Bakanlığının yanı sıra, görev alanlarına giren konularda diğer kamu kurum ve kuruluşlarının da destek vermesine bağlı bulunmaktadır. Olası bir salgın durumuna hazırlıklı olunması, salgın esnasında ve sonrasında etkin müdahale sağlanması için kamu kurum ve kuruluşlarınca alınması gereken tedbirler aşağıda belirtilmiştir.

1 - Avian Influenza hastalığı ile mücadele konusunda ulusal önlemlerin tanımlanarak herhangi bir salgın karşısında uygulanması amacıyla, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı tarafından hazırlanan "Avian Influenza Hastalığı Acil Eylem Planı" internet ortamında www.kkgm.gov.tr adresinde yayınlanmıştır.

2 - Acil Eylem Planında öngörülen ihbarı mecburi Avian Influenza salgınının ortaya çıkması durumunda hızlı ve etkin bir şekilde salgının ortadan kaldırılması için gerekli bütün imkanlar, ekipman, personel ve diğer malzemeye söz konusu planda belirtildiği şekilde erişim sağlanacaktır.

3 - Bu kapsamda, planın uygulanması konusunda Tarım ve Köyişleri Bakanlığının merkez ve taşra teşkilatınca ihtiyaç duyulacak her türlü katkı ve destek, konu ile ilgili tüm kamu kurum ve kuruluşları tarafından ivedilikle sağlanacaktır.

4 - "Avian Influenza Hastalığı Acil Eylem Planı" doğrultusunda Tarım ve Köyişleri Bakanlığı İl Müdürlükleri tarafından tüm kamu kurum ve kuruluşları ile koordinasyon içerisinde "İl Avian Influenza Hastalığı Acil Eylem Planı" hazırlanacaktır. Bu planlarda, olası bir salgın durumunda illerde bulunan kamu kurum ve kuruluşlarının görevleri belirtilecektir. Söz konusu planların hazırlanması, uygulanması ve görevlerin yerine getirilmesi konusunda ilgili kamu kurum ve kuruluşları arasında işbirliği ve koordinasyon valilikler tarafından sağlanacaktır.

5 - İl Avian Influenza Hastalığı Acil Eylem Planlarının, Sağlık Bakanlığı tarafından hazırlanan ve 2006/23 sayılı Başbakanlık Genelgesi ile duyurulan "Ulusal Pandemi Planı" doğrultusunda İl Sağlık Müdürlüklerince hazırlanmış olan "İl Pandemi Planları" ile uyumlu olması sağlanacaktır.

6 - "İl Avian Influenza Hastalığı Acil Eylem Planı"nda, olası bir salgın durumunda görevlendirilecek personel ile gerekli ekipmanlar belirlenecektir. Hizmetlerin aksamadan yürütülmesi için, bütün kamu kurum ve kuruluşları tüm personelin görev tanımını yaparak görevde kalması gerekenlerin sayısını ve kritik düzeydeki personeli belirleyecekler, muhtemel bir salgın anında kamu hizmetlerinde herhangi bir aksaklığa yol açmayacak şekilde gerekli tedbirleri alacaklardır.

7 - "Avian İnfluenza Hastalığı Acil Eylem Planı" doğrultusunda, salgın durumunda merkezde Ulusal Hastalık Kriz Merkezi (UHKM) ve il merkezlerinde Yerel Hastalık Kriz Merkezleri (YHKM) devreye girecek ve kriz yönetimi başlatılacaktır.

8 - Bütün kamu kurum ve kuruluşlarının bilgilendirilmesi amacıyla, merkezde Tarım ve Köyişleri Bakanlığı, illerde ise valiliklerin koordinasyonunda Tarım ve Köyişleri Bakanlığı İl Müdürlükleri tarafından bilgilendirme ve işbirliği toplantıları düzenlenecek, uygulamalar Tarım ve Köyişleri Bakanlığı tarafından yakından takip edilecektir.

Bilgilerini ve gereğini rica ederim.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

TAVUK VEBASI (AVIAN INFLUENZA) KIRIKKALE ACİL EYLEM PLANI

İl Tarım ve Orman Müdürlüğü
71100 Kırıkkale
Elektronik Ağ: kirikkale.tarimorman.gov.tr

Bilgi İçin İrt: N. KARTAL - Veteriner Hekim
Tel : (0318) 2242938 Fax: 2242557
e-posta: 71.haysag@tarimorman.gov.tr

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER	2
KISALTMALAR.....	3
KIRIKKALE İLİ ACİL EYLEM PLANLAMA KOMİTESİ	5
G İ R İ Ş.....	6
AMAÇ VE HEDEFLER	7
1- YASAL YETKİ	7
2- KOMUTA ZİNCİRİ	8
3- KIRIKKALE İLİ YEREL HASTALIK KRİZ MERKEZİ (YHKM)	9
4- YEREL UZMAN GRUBU	14
5- UYGULAMA KILAVUZU.....	15
6- EĞİTİM.....	36
7- HASTALIK BİLİNCİ VE HALKLA İLİŞKİLER	37
EKLER.....	38-70

TAVUK VEBASI (AVIAN INFLUENZA) KIRIKKALE ACİL EYLEM PLANI

İl Tarım ve Orman Müdürlüğü
71100 Kırıkkale
Elektronik Ağ: [kirikkale.tarimorman.gov.tr](mailto:kirik kale.tarimorman.gov.tr)

Bilgi İçin İrt: N. KARTAL - Veteriner Hekim
Tel : (0318) 2242938 Fax: 2242557
e-posta: 71.haysag@tarimorman.gov.tr

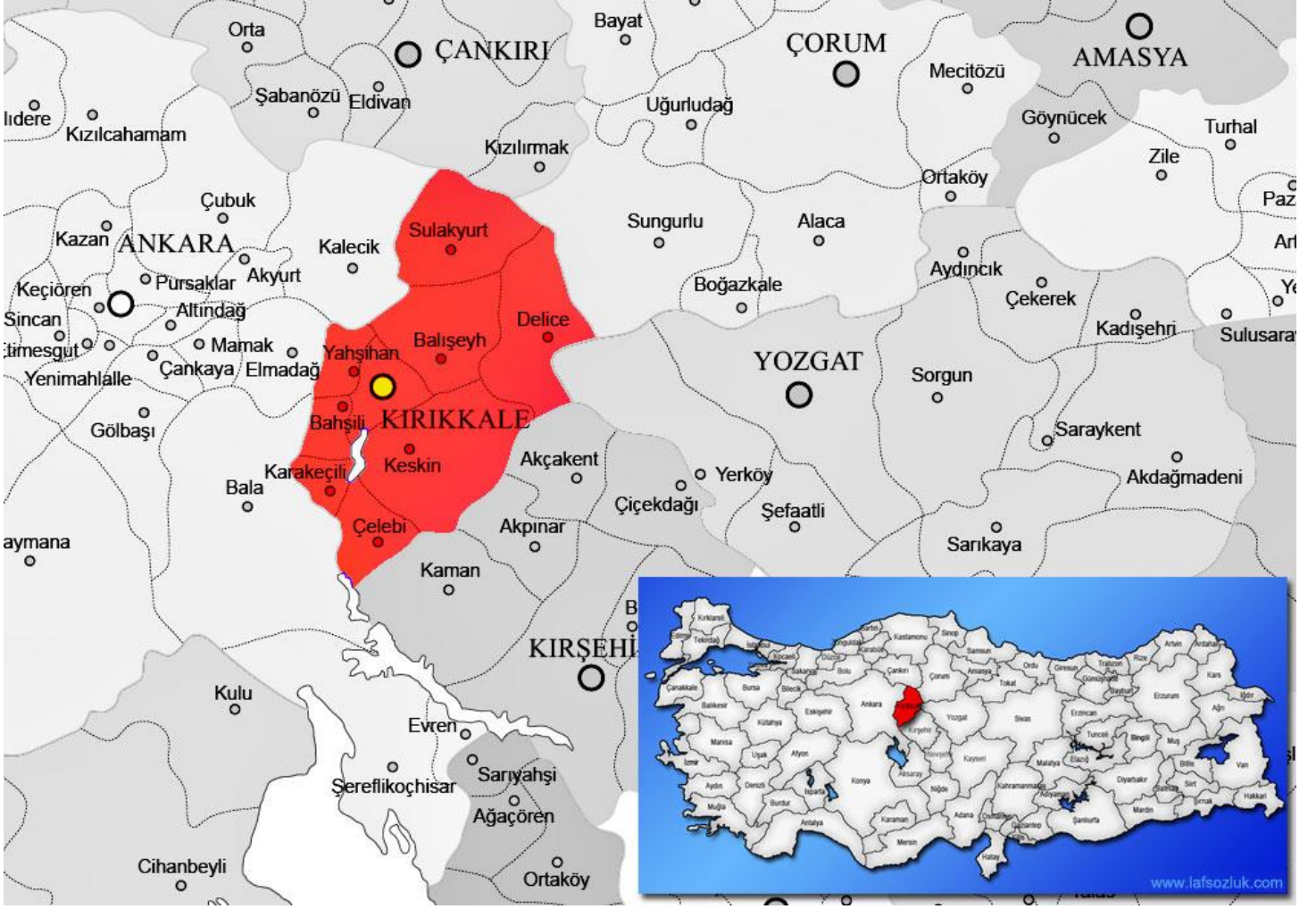
KISALTMALAR

AI	Avian Influenza
VKE	Veteriner Kontrol Enstitüsü
CBS	Coğrafi Bilgi Sistemi
EB	Enfekte Mekanlar
FAO	Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü
GB	Gözetim Bölgesi
HSYSÜŞ	Hayvan Sağlığı Yetiştiriciliği ve Su Ür. Şubesi
HTB	Hastalık Temas Mekanları
KIB	GB ve KB yi Kapsayan Alan
GKGM	Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü
KB	Koruma Bölgesi
LV	Laboratuvar Veteriner Hekimi
VKMAE	Veteriner Kontrol Merkez Araştırma Enstitüsü
RVH	Resmi Veteriner Hekim
SKN	Sınır Kontrol Noktası
ŞB	Şüpheli Bölgeler
TOBİM	Tarım ve Orman Bakanlığı İl Müdürlüğü
TOB	Tarım ve Orman Bakanlığı
UHKM	Ulusal Hastalık Kriz Merkezi
URL	Ulusal Referans Laboratuvarı
OB	Operasyon Birimi
YHKM	Yerel Hastalık Kriz Merkezi
YPAI	Yüksek Patojenik Avian Influenza

TAVUK VEBASI (AVIAN INFLUENZA) KIRIKKALE ACİL EYLEM PLANI

İl Tarım ve Orman Müdürlüğü
71100 Kırıkkale
Elektronik Ağ: kirikkale.tarimorman.gov.tr

Bilgi İçin İrt: N. KARTAL - Veteriner Hekim
Tel : (0318) 2242938 Fax: 2242557
e-posta: 71.haysag@tarimorman.gov.tr

TAVUK VEBASI (AVIAN INFLUENZA) KIRIKKALE ACİL EYLEM PLANI

İl Tarım ve Orman Müdürlüğü
71100 Kırıkkale
Elektronik Ağ: kirikkale.tarimorman.gov.tr

Bilgi İçin İrt: N. KARTAL - Veteriner Hekim
Tel : (0318) 2242938 Fax: 2242557
e-posta: 71.haysag@tarimorman.gov.tr

KIRIKKALE İLİ ACİL EYLEM PLANLAMA KOMİTESİ

Hacı Mehmet KARA

Vali Yardımcısı

İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ

Sırrı YILMAZ
Mustafa Fatih KÖSE

İL Müdürü
İL Müdür Yrd.

İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ (Hay. Sağ. Yet. ve Su Ürn. Şb. Md.)

Abdullah LEBLEBİCİER
Nurettin KARTAL
Sezgi AYCAN
Ö. Selim YILMAZ

Şube Müdür V.
Veteriner Hekim
Veteriner Hekim
Veteriner Hekim

İL JANDARMA KOMUTANLIĞI

J. Kd. Alb. Barış CÜCEN

İL Jandarma Komutanı

İL SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ

Dr. Murat AĞIRTAŞ

İL Sağlık Müdürü

KIRIKKALE BELEDİYESİ

Mehmet SAYGILI
Nihal KANAT

Belediye Başkanı
Veteriner İşleri Birimi

İL EMNİYET MÜDÜRLÜĞÜ

Fahri BULUT

İL Emniyet Müdürü

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI 9. BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

Musa KAYA
Bahadır GÜRLEYİK

Bölge Müdürü
Şube Müdürü

İL DEFTARDARLIĞI

İbrahim BAYRAKTAR

Defterdar

ZİRAAT ODASI

Orhan ÖZTÜRK

Başkan

ETLİK VETERİNER KONTROL MERKEZ ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ

Dr. Cevdet YARALI

Enstitü Müdürü

VETERİNER HEKİMLER ODASI TEMSİLCİSİ

Ali ÖNDER

Oda İl Temsilcisi

TAVUK VEBASI (AVIAN INFLUENZA) KIRIKKALE ACİL EYLEM PLANI

İL Tarım ve Orman Müdürlüğü
71100 Kırıkkale
Elektronik Ağ: kirikkale.tarimorman.gov.tr

Bilgi İçin İrt: N. KARTAL - Veteriner Hekim
Tel : (0318) 2242938 Fax: 2242557
e-posta: 71.haysag@tarimorman.gov.tr

G İ R İ Ő

Bilindiği üzere hayvanlardan insanlara bulaşan hastalıklara zoonoz hastalıklar denir. Hayvanlardan insanlara iki yüzün üzerinde hastalık bulaşmaktadır. Bunlardan bir tanesi de Kuş Gribi diye bildiğimiz Avian Influenza (Tavuk Vebası) hastalığıdır. 100 yıldan beri tavuklarda görülen bu hastalık 1997 yılından itibaren dünyanın muhtelif ülkelerinde insanlara bulaşma özelliği göstermiştir. Ülkemiz göçmen kuşların göç yolları üzerinde bulunması nedeniyle sürekli olarak hastalık bulaşma riskiyle karşı karşıyadır. Hastalık ülkemizde ilk olarak Ekim 2005 tarihinde Balıkesir İli Manyas İlçesi Kızıksa Beldesinde ortaya çıkmış, Ocak 2006 tarihinden itibaren muhtelif illerde görülmüştür.

Hastalık etkeni virüs, göçmen kuşlarla, özellikle yaban ördekleriyle köy tavuklarına veya açıkta beslenen kanatlı hayvanlara bulaşmaktadır. **Kuş gribinin görölme riskini arttıran en önemli etmen açıkta yapılan kanatlı yetiştiriciliğidir.** Hayvan varlığımızın korunması ve geliştirilmesi için her türlü kanatlı hayvan ve civcivleri ile ekonomik ömrünü tamamlamış çıkma diye tabir edilen kanatlı hayvanların hayvan pazarlarında, açıkta ve semt pazarlarında satışının yasaklanması Bakanlığımızca uygulanan önemli bir tedbirdir. Ülkemizin sosyo-ekonomik yapısı ve alışkanlıkları nedeniyle köy tavukçuluğu yaygın şekilde yapılmaktadır. Bu nedenle kuş gribi vakaları yayılma eğilimi göstermektedir. Hastalığın hayvandan insana bulaşması; enfekte canlılarla aynı ortamı paylaşmak, hasta hayvanın ağız, burun akıntıları ve dışkısı ile temas etmekle olmaktadır. İnsandaki hastalık belirtisi 38 dereceyi geçen yüksek ateş, solunum yolu enfeksiyonu ve yaygın kas ağrısıdır. Tavuk ve tavuk ürünlerinin iyi pişirilerek yenilmesinde yarar bulunmaktadır.

Ülkemizde görünen hastalık nedeniyle tüketimin düşmesi ve ihracatın tamamen durmasıyla sektör ekonomik sıkıntıya girmiştir. Ayrıca diğer sektörler de dolaylı yönden olumsuz etkilenmektedir. Hastalık çıkmadan gerekli önlemleri almak, çıkması durumunda sorumluluk bilinciyle hızlı hareket ederek, hastalığı kontrol etmek ve yok etmek için gerekli önlemleri hayata geçirmek zorundayız.

Bilindiği üzere 2019 yılının Aralık ayında ilk kez Çin Halk Cumhuriyeti'nde bildirilen, ilerleyen süreçte ülkemize ve dünyanın tamamına yayılan Covid-19 pandemisi önemini korumaktadır. Yaşanılan pandeminin epidemiyolojik araştırmalarında zoonoz karakterli bir hastalık olduğu tespit edilmiştir. Her geçen gün pandeminin yeni varyantları ve bunlar ile mücadelenin güçlü yolları aranmaktadır. Edinilen bilgiler ve bilimsel çalışmalar sonucu en büyük gücün korunma ile sağlanacağı bildirilmektedir. Etkisi yoğun bir şekilde devam eden Covid-19 hastalığı göz önünde bulundurularak, ilimizin Avian Influenza hastalığı arılığının sürdürölmesi ve korunması için gerekli önlemlerin alınıp uygulanması son derece elzemdir.

TAVUK VEBASI (AVIAN INFLUENZA) KIRIKKALE ACİL EYLEM PLANI

İl Tarım ve Orman Müdürlüğu
71100 Kırıkkale
Elektronik Ağ: kirik kale.tarimorman.gov.tr

Bilgi İçin İrt: N. KARTAL - Veteriner Hekim
Tel : (0318) 2242938 Fax: 2242557
e-posta: 71.haysag@tarimorman.gov.tr

AMAÇ VE HEDEFLER

Bu acil eylem planı, Avian Influenza (AI) hastalığı ile ilgili yüksek düzeyde bilinç ve hazırlığın idamesi ve çevresel korumanın sağlanması için gerekli yerel önlemleri tanımlamak ve herhangi bir AI salgını karşısında uygulamak için hazırlanmıştır.

Avian Influenza (Tavuk Vebası) hastalığına karşı Acil Eylem Planlamasının amacı; İlimizdeki tüm kişi, kurum ve kuruluşların Avian Influenza (Tavuk Vebası) hastalığını tanımları ve sorumluluklarını yerine getirmek üzere hazırlık yapmalarına yardımcı olacak bilgi ve çerçeveyi sağlamaktır. Planlama, zoonoz hastalık olan AI (Tavuk Vebası) insanlara bulaşmasını azaltabilir, kamu hizmetlerinin sürekliliğini sağlayabilir ve AI salgınının ekonomik ve sosyal yükünü azaltır.

Acil eylem planı ile herhangi bir insan veya hayvan AI salgınının ortaya çıkması durumunda hızlı ve etkin bir şekilde ortadan kaldırılması için gerekli bütün imkanlar, ekipman, personel ve diğer malzemeye uygun erişim sağlanacak, gerektiğinde kamu ve özel kurumların da işbirliği ile etkin bir mücadele programı yapılacaktır.

Bu kapsamda Acil Eylem Planında Tarım ve Orman İl Müdürlüğü, İl Sağlık Müdürlüğü, Tarım ve Orman Bakanlığı 9. Bölge Müdürlüğü, Mahalli İdareler ve güvenlik birimlerince hastalık öncesi ve hastalık çıktıktan sonra neler yapılacağı özetle belirlenmiştir. Burada amaç; konuyla ilgili birçok kamu ve özel sektör kademesinden uzmanın işin içinde olmasıdır. Halkın katılımı ise, yerel bilgilerin ve kaynakların en verimli şekilde kullanılması anlamına gelir. Bu, insanların işe sahiplenmelerini ve koruyucu önlemlere uymaları için en gelişmiş yöntemdir.

1-YASAL YETKİ

İhbarı mecburi Avian İnfluenza (AI)'nın kontrolü için yasal yetkiler aşağıda belirtilen mevzuatta yer almaktadır:

- 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu
- Bulaşıcı Hay. Hast. ile Mücadelede Uygulanacak Genel Hükümlere İlişkin Yönetmelik
- Tavuk Vebası Hastalığına Karşı Korunma ve Mücadele Yönetmeliği
- İhbarı Mecburi Hayvan Hastalıkları ve Bildirimine İlişkin Yönetmelik
- Hayvan Hastalıkları Tazminat Yönetmeliği
- Kanatlı Hayvanlarda Görülen Kuş Gribi Salgını Konusunda Yapılması Gereken Hazırlıklar (2010/21 no' lu Başbakanlık Genelgesi)
- GKGM 2021/05 no' lu Hayvan Hastalıkları ile Mücadele ve Hayvan Hareketleri Kontrol Genelgesi.
- 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanunu
- 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu
- 663 Karar Sayılı Sağlık Bakanlığı ve Bağlı Kuruluşlarının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname.

1.1. AI (Avian Influenza) Hastalığı İhbarı

5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununun 4. Maddesi 6.fıkrası uyarınca bilinmeyen bir hastalığın ve bilinmeyen bir hastalıktan dolayı hayvan ölümlerinin ihbar edilmesi gerekmektedir.

1.2. Salgın Bölgesinde Alınacak Genel Önlemler

- Kordon ve Karantina
- Hareketlerin Kontrolü
- Hayvanların Öldürülmesi ve İmhası
- Temizlik ve Dezenfeksiyon
- Aşılama

5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununun 4. Maddesi, Bulaşıcı Hay. Hast. ile Mücadelede Uygulanacak Genel Hükümlere İlişkin Yönetmeliğinin tüm maddeleri; Tavuk Vebası Hastalığına Karşı Korunma ve Mücadele Yönetmeliği'nin 9-48. Maddeleri ve arasındaki maddeler salgın bölgesinde gerekli önlemleri almak için yasal dayanak oluşturmaktadır.

5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununun 4. Maddesi 1. Fıkrası (b) bendi, hastalığın kontrol altına alınması için şüpheli mekânların çevresinde kordon oluşturulması için gerekli yasal dayanağı sağlamaktadır.

Yine 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununun 4. Maddesi 1. Fıkrası (b) bendi, hastalığı kordon dışına yayabilecek hayvan, hayvansal ürünler ve diğer maddelerin hareketlerinin kısıtlanması için yasal dayanak sağlamaktadır.

Tavuk Vebası Hastalığına Karşı Korunma ve Mücadele Yönetmeliği'nin 50. Maddesi uyarınca ilgili yerlerin ve kontamine materyallerin temizlik ve dezenfeksiyonu zorunludur.

Tavuk Vebası Hastalığına Karşı Korunma ve Mücadele Yönetmeliği'nin 54-58. Maddeleri ile arasında kalan maddelerde ise salgın alanı ve çevresinde AI şüphesi altındaki hayvanlara aşılamanın yapılıp yapılmayacağına TOB tarafından karar verileceği, Bakanlıkça aşılama kararı verilmesi durumunda acil veya koruyucu aşılama hangi aşının ne şekilde bir programla kullanılacağı ve aşılama kullanılacak aşı bankalarına dair açıklamalar yer almaktadır.

1.3. Tazminat

Hayvan Hastalıkları Tazminat Yönetmeliği ve Tazminatlı Hayvan Hastalıkları ve Tazminat Oranlarına Dair Yönetmelik hükümlerine göre itlaf ve imha edilen kanatlı hayvan ve hayvan maddelerine 4/4 oranında tazminat ödemesi yapılacaktır.

1.4. Diğer Kişilerin Desteği

5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununun 4. maddesi 8. fıkrasına göre; İl özel idareleri ve belediyeler, hayvan hastalıkları ile mücadele ve kontrollerde Bakanlığa yardımcı olmakla yükümlüdür.

2- KOMUTA ZİNCİRİ

2.1. AI' nın kontrolünden TOB sorumludur. TOB, AI' nın kontrol stratejilerinin yönetimi için GKGM' ne yetki verir.

2.2. GKGM, AI acil eylem planını Ulusal Hastalık Kriz Merkezi'nde (UHKM) görevli memurun yetkisine devretmiştir. AI şüphesi ya da salgını durumunda bu merkez GKGM' nin genel yönetimi altında ulusal stratejiyi koordine eder. UHKM Müdürü Yerel Hastalık Kriz Merkezlerinin (YHKM) acil hastalık stratejilerini yönetmekle sorumludur. 81 İlde TOBİM kendi bölgelerinde AI kontrol tedbirlerini almakla sorumludur.

TAVUK VEBASI (AVIAN INFLUENZA) KIRIKKALE ACİL EYLEM PLANI

2.3. Hastalığın teşhisinden sorumlu 8 adet Bölge Veteriner Kontrol ve Araştırma Enstitüsü mevcuttur. KIRIKKALE İlinin bağlı olduğu enstitü Etlik Veteriner Kontrol Merkez Araştırma Enstitüsü'dür.

2.4. Bornova Veteriner Kontrol Enstitüsü, Bakanlık tarafından AI hastalığının teşhisinde Ulusal Referans Laboratuvarı olarak belirlenmiştir.

3- KIRIKKALE İLİ YEREL HASTALIK KRİZ MERKEZİ (YHKM)

Yerel seviyede AI' ye hazırlıklı olma ve uygulama kontrolü, HSYSÜ Şubesinin sorumluluğunda olduğundan İlimizde bir AI salgınının başlangıç safhasında HSYSÜŞ, YHKM olacaktır. TOBİM' nden çok uzak mesafede enfekte mekanların bulunması halinde operasyon ünitesi kurulabilir.

3.1. Faaliyetler ve İşlevler

YHKM' nin sorumlulukları ve görevleri;

a) Hazırlıklı olunma safhasındaki görev ve sorumlulukları;

- Bölgede hastalıkla ilgili bilinçlilik ve hazırlıklı olma durumunun UHKM' nin talimatları doğrultusunda devamlılığının sağlanması,
- Hastalık kontrol uygulamalarını yerel olarak düzenlemek ve ulusal simülasyon tatbikatına katılmak,
- Ekipman ve personel temini için diğer devlet departmanları ile bağlantıları muhafaza etmek ve karkasların imhası,
- Canlı hayvanların tamamının tanımlanması.

b) Hastalığın görülmesi safhasındaki sorumlulukları;

- UHKM ile devamlı görüşerek bir salgın sırasında kontrol stratejisini yönetmek ve uygulamak,
- Bildirilen hastalık şüphesi ile ilgili olarak hemen inceleme yapılmasını ve yürürlükteki talimatlara uygun olarak örneklerin Etlik VKMAE' ne gönderilmesi işlemlerinin düzenlenmesini sağlamak,
- Hastalık şüphesi raporlarını UHKM' ne bildirmek,
- Ulusal Uzman Grubu ile irtibat halinde bulunmak,
- Hastalık teyidinden sonra enfekte mekanları beyan etmek,
- UHKM ile irtibatlı olarak BKA ölçülerinin tespiti ve bölgelerin sınırlarının belirlenmesi,
- KB ve GB'deki işletmeler ile epidemiyolojik olarak bağlantılı işletmelerde en kısa zamanda bir hayvan sayımı yapmak,
- Enfekte mekanlarda yapılan işlemleri denetlemek – mekanların karantinası, hastalığa karşı hassas hayvanların değer tayini, kesim ve karkasların atılması (imhası), temizlik ve dezenfeksiyon,
- KB ve GB'de bulunan pazarların kapatılması ve hayvan hareketlerini kontrol amacı ile belediye zabıtası, polis, jandarma ile irtibat sağlanması,
- En yüksek hastalık riski bulunan yerlerdeki canlı hayvan birimlerini belirlemek için Yerel Uzman Grubu ile irtibat sağlamak ve UHKM' ne potansiyel enfekte birimlerin kesim işlemi için tavsiyede bulunmak,
- KB ve GB'deki canlı hayvan birimlerini gözlem altında tutmak. Hastalık teyit edilir edilmez KB'deki bütün birimler denetlenmelidir. Ziyaretler Ulusal uzman grubunun tavsiyelerine göre belirlenmelidir,

TAVUK VEBASI (AVIAN INFLUENZA) KIRIKKALE ACİL EYLEM PLANI

- Enfekte mekanlara giriş çıkışların, gerektiğinde pazarların ve personel ve taşıt vs. hareketlerinin izlenmesi,
- Gerekli istisnaların ve eylemlerin uygulanması konusunda UHKM ile irtibatta bulunmak,
- Epidemiyolojik incelemeler sırasında toplanan verileri, verilen hayvan hareket izinlerini, kullanılan personel ve ekipmanı, enfekte işletmelerdeki ve YHKM' de oluşan olayları günlük kayıt altına almak,
- Karkasların imhası ve dezenfektanların çevreye etkisini en aza indirme konusunda yerel makamla irtibatta bulunmak.

3.2. YHKM Üyeleri

Başkan: Hacı Mehmet KARA (Vali Yrd.)

Başkan Vekili: Abdullah LEBLEBİCİER (Hay. Sağ ve Yet. ve Su Ür. Şube Müdürü)

Üyeler:

- Barış CÜCEN (İl Jandarma Komutanı)
- Mehmet SAYGILI (Belediye Başkanı)
- İsmail Haluk KARAHAN (İl Özel İdaresi Genel Sekreteri)
- Dr. Murat AĞIRTAŞ (İl Sağlık Müdürü)
- Fahri BULUT (İl Emniyet Müdürü)
- Musa KAYA (Orman ve Su İşleri 9. Bölge Müdürü)
- İbrahim BAYRAKTAR (Defterdar)
- Koray ARSLAN (Belediye Zabıtası Müdürü)
- Orhan ÖZTÜRK (Ziraat Odası Başkanı)

3.3. YHKM' de bulunan imkânlar ve fiziksel kaynaklar ve görev dağılımı

3.3.1 İl Tarım ve Orman Müdürlüğü

- Bütün izleme faaliyetlerinin tamamlanmasına kadar sadece bu amaç için kullanılmak üzere TOBİM bünyesinde bir çalışma odası bulunmaktadır.
- Bu odada haritaların incelenmesi ve yuvarlak masa grup toplantılarının ve tartışmalarının yapılmasını mümkün kılacak ayrı bir masa mevcuttur.
- Temin edilen odada en az iki kişi için yeterli masa alanı ile internet bağlantılı masa üstü bilgisayar, telefon ve gerekli teknik donanım bulunmaktadır.

TAVUK VEBASI (AVIAN INFLUENZA) KIRIKKALE ACİL EYLEM PLANI

İl Tarım ve Orman Müdürlüğü
71100 Kırıkkale
Elektronik Ağ: kirikkale.tarimorman.gov.tr

Bilgi İçin İrt: N. KARTAL - Veteriner Hekim
Tel : (0318) 2242938 Fax: 2242557
e-posta: 71.haysag@tarimorman.gov.tr

- d) TURKVET veri tabanlı, UHKM ile ve diğer bütün gerekli veri tabanları, laboratuvarlar ve diğer kuruluşlarla bağlantılı bir kayıt sistemi bulunmaktadır.
- e) Bir AI' nin ortaya çıkışıyla ilgili bütün olayları kronolojik sırayla kaydetmek üzere, başka faaliyetlerle bağlantı kurulmasına ve koordinasyona imkan sağlayan ortak bir günlük tutulmaktadır.
- f) Bir AI salgını çıkması durumunda ilgili personel (**EK-5 ve 6**) ile temasa geçilecek ve olayla ilgili olabilecek, İldeki özel Veteriner Hekimler (**EK-14**) ve yerel kuruluşlar dahil ilgili kişilerin (**EK-9 ve 13**) güncel listesi hazırlanmıştır.
- g) İmha alanlarının bir listesi hazırlanmıştır.
- h) Köy ve kasaba yerleşimlerinin, topografik özellikleri, kamu yollarının gösterildiği ilçe veya daha geniş anlamda il veya bölgelerin ayrıntılı güncel haritaları (tercihen CBS formatında) İl Jandarma Komutanlığınca sağlanacaktır.
- i) AI salgını çıkması durumunda temasa geçilmesi gerekli olan ve konuyla ilgili olabilecek ildeki yetkili çevre makamları ile çevreyle ilgili diğer kurumların güncel listesi hazırlanmıştır.
- j) Karkasların, çevre ve özellikle yüzey ile yeraltı suları için bir zarar riski oluşturmayacak uygun tasfiye ve gömme sahaları Tarım ve Orman Bakanlığı 9. Bölge Müdürlüğü ve Belediyelerce belirlenecektir.
- k) İtlaf sonrası imha edilecek hayvan ve hayvan maddeleri Belediyelerin sağlayacağı konteynerler ve araçlarla çevreye zarar vermeyecek şekilde imha yerlerine ulaştırılacaktır.
- l) "Numune alma kitleri" bileşenleri (elemanları) ve koruyucu giysiler için gerekli depo alanı mevcuttur.
- m) Resmi veteriner hekimin hastalık ihbarlarını değerlendirirken kullanacağı 1 no' lu kit bütün elemanlara temin edilerek kullanıma hazırlanmıştır. (**EK-16**)
- n) Sabit ve gezici görevli veteriner hekim ekipleri listesi hazırlanmıştır. (**EK-17**)

3.3.2. İl Sağlık Müdürlüğü

İLde insan Avian Influenza hastalığının kontrolü için yapılacak çalışmaları planlamak, koordine etmek, izlemek ve denetlemek. Sağlık personeli ve halkın konu ile ilgili eğitilmesine katkıda bulunmak.

- a) İnsan Avian Influenza vakalarının kayıt altına alınarak takip ve tedavi edilmesini sağlamak, bildirimde bulunmak.
- b) Sağlık kuruluşlarında gerekli koruyucu ve tedavi edici malzemelerini temin etmek, dağıtımını yapmak.
- c) İnsan Avian Influenza vakası çıkan bölgede insanlara yönelik sürveyans çalışmalarını yapmak.

- d) Vaka çıkan yerlerde gerektiğinde insan barınma yerlerinin dezenfeksiyonunu organize etmek ve yapılmasını sağlamak.
- e) İnsan vakalarından numunelerin alınmasını sağlayarak, referans laboratuvarına göndermek.
- f) Sağlık kurum ve kuruluşlarında gerekli planlamanın yapılması ve ihtiyaca göre yoğun bakım ünitelerinin alt yapısının güçlendirmesini sağlamak.
- g) İnsan Avian Influenza vaka yönetiminde profilaksi hizmeti verecek ve hastaların yatırılacağı hastaneleri belirlemek, vakaların naklini temin etmek.
- h) Avian Influenza hastalığına bağlı olan insan ölümlerinde cenazenin defni belediye sınırları dışında ise defin işleminin sağlık müdürlüğünün kontrolünde gerçekleşmesini sağlamak.
- i) İl Hıfzıssıhha Kurulunu toplantıya davet etmek ve alınan kararlarda Sağlık Müdürlüğü görev ve yetki alanına giren konuların uygulanmasını sağlamak.

Tarım ve Orman Bakanlığı 9. Bölge Müdürlüğü

- a) Arazide çalışacak tüm personelimizi “Kuş Gribi” konusunda eğitmek.
- b) Kırıkkale İli sulak alanlar listesini hazırlamak ve göçmen kuş rotalarını belirleyip KUŞ GRİBİ RİSK HARİTASI oluşturmak.
- c) Avcı eğitimlerinde Sulak Alan Riski / Kuş gribi konularını işlemek.
- d) Yaban Hayvanları üreten tesislerin kontrolünün sıklaştırılması.
- e) En az 3 yıl kanatlılarda av yasağını, İl Av Komisyonuna önermek.
- f) Başlatılan av yasağını kurum olarak ciddi takip etmek. Bu hususta zaten var olan Jandarma, Köy Muhtarı, Kır Bekçisi yetkilisinin etkinleştirilmesinin sağlanması.
- g) İtlaf çalışmaları olur ise Çukur Standardını belirleyip ona uyulmasını sağlamak.

Çukur Standardı:

- Yerel Yönetici / DSİ / 9. Bölge Müdürlüğünün önerdiği yere açılmalı.
- Yerleşim yerlerinin dışına (İnsan ve hayvan aktivitelerinin olmadığı yerlere açılmalı.)
- Yeraltı ve yerüstü sularının etkilenmeyeceği yerler seçilmeli.
- Çukur için mümkün olduğunca geçirgen olmayan killi toprakların bulunduğu alanlardan seçilmeli.
- Çukur açıldıktan sonra, altına geçirgen olmayan tabaka kil serilmeli, üzerine kireç serilmeli. İtlaf edilen hayvanlar sızdırmaz kalın poşetlere konulmalı, üzeri en az 1 m toprakla örtülmeli (Yırtıcı vs. açmaması için). Toprak sıkılaştırılmamalı.
- Çukur kapandıktan sonra “buraya kuş gribine yakalanmış hayvan gömülmüştür dikkat ediniz” gibi uyarıcı levhalar konulmalı.

TAVUK VEBAŞI (AVIAN INFLUENZA) KIRIKKALE ACİL EYLEM PLANI

Diğer görevlerin kurumlara dağılımı:

- a) Dezenfektanın ve karkas dekompozisyonu (bozulması) sonucu vücut dokuları ve sıvılarının çevreye ve özellikle yüzey ve yeraltı sularına yayılıp karışmasının izlenmesi ve kontrolünden Belediyeler, Tarım ve Orman Bakanlığı 9. Bölge Müdürlüğü sorumludur.
- b) Köylerdeki itlaf sırasında İl Jandarma Komutanlığı, Merkez mahallelerde İl Emniyet Müdürlüğü güvenliği sağlayacaktır.
- c) İl Milli Eğitim Müdürlüğü tüm okullarda hastalıkla ilgili eğitici ve doğru bilgiler verecektir.
- d) Yetişkinlerin eğitiminde İl Müftülüğü gerekli bilgilendirmeyi yapacaktır.
- e) İtlaf işlemlerinden doğacak tazminat tutarları ve ödeme işlemlerini Defterdarlık takip edecektir.
- f) 1593 sayılı Umumi Hıfzısıhha Kanununun 246. maddesi gereğince nüfusu yirmi binden fazla olan şehirlerde belediyelerce tayin edilecek mıntıklar içinde hayvan beslenmesi yasaktır, denilmektedir. Bu nedenle şehirde hayvan beslenmesinin kontrolü belediyenin sorumluluğundadır.
- g) Evcil hayvanların çevreye verdiği rahatsızlıkların önlenmesi ve takibi 5199 sayılı kanun gereği Tarım ve Orman Bakanlığı 9. Bölge Müdürlüğü sorumluluğundadır.
- h) Hastalık çıkması durumunda İl Sağlık Müdürlüğü Valilik Makamının emirleri ve kendi mevzuatları doğrultusunda çalışacaktır.
- i) İhtiyaç durumunda Veteriner Hekimler Odası ve Üyelerine yasaların ön gördüğü görevler verilecektir.

Operasyon Birimi Kurulması:

- Bir bölgede birden çok sayıda mihrakın bulunması,
- Enfekte mekânların TOBİM' nden uzak mesafede olması,
- Popülasyon yoğunluğunun çok yüksek olması,
- Popülasyonun yoğun olduğu alanda işletmelerin çok yakın olması nedenlerinden dolayı Kriz Merkezimizin kararı ile İlçe Tarım ve Orman Müdürlüklerinde bir operasyon birimi oluşturulabilir.

3.4. Faaliyetler ve İşlevler:

Operasyon birimi YHKM' nce alınan kararlara uygun olarak aynı görevleri yerine getirecektir.

3.5. YHKM' nde Bulunacak İmkanlar ve Fiziksel Kaynaklar

- a) Bütün izleme faaliyetlerinin tamamlanmasına kadar sadece bu amaç için kullanılmak üzere bir çalışma odası gereklidir,
- b) Bu odada haritaların incelenmesi ve yuvarlak masa grup toplantılarının ve tartışmalarının yapılmasını mümkün kılacak ayrı bir masa mevcut olmalıdır,
- c) Temin edilen odada en az iki kişi için yeterli masa alanı ile Internet bağlantılı masa üstü bilgisayar ve telefon bulunmalıdır,
- ç) Tercihen bilgisayar tabanlı, UHKM ile ve diğer bütün gerekli veri tabanları, laboratuvarlar ve diğer kuruluşlarla bağlantılı bir kayıt sistemi,
- d) Bir AI' nin ortaya çıkışıyla ilgili bütün olayları kronolojik sırayla kaydetmek üzere, başka faaliyetlerle bağlantı kurulmasına ve koordinasyona imkân sağlayan ortak bir günlüğün tutulması,

TAVUK VEBASI (AVIAN INFLUENZA) KIRIKKALE ACİL EYLEM PLANI

- e) Bir AI salgını çıkması durumunda temasa geçilecek ve olayla ilgili olabilecek, özel kesimhane/kombina listesi,
- f) Köy ve kasaba yerleşimlerinin, topografik özellikleri, kamu yollarının gösterildiği ilçe veya daha geniş anlamda il veya bölgelerin ayrıntılı güncel haritaları
- g) AI salgını çıkması durumunda temasa geçilmesi gerekli olan ve konuyla ilgili olabilecek ildeki yetkili çevre makamları ile çevreyle ilgili diğer kurumların güncel listesi,
- h) Hayvan karkaslarının ve hayvansal atıkların muamelesinde ihale edilebilecek işler ile bu işleri yapacak işletmelerin listesi,
- i) AI aşılması, hayvanların sahibi ve hareketlerle ilgili il/ilçe düzeyinde tutulan bütün kayıtlara kolayca erişilebilmesi,
- j) "Numune alma kitleri" bileşenleri ve koruyucu giysiler için gerekli depo alanı,
- k) YHKM' de bulunması gerekli ekipman ve imkanların listesi

4- YEREL UZMAN GRUBU

AI teyit edildiğinde YHKM bünyesinde bir Yerel Uzman Grubu oluşturulur.

4.1 Grup:

ADI SOYADI	ÜN VAN	ADRES	TELEFON
Dr. Cevdet YARALI	Veteriner Hekim	Etlik VKMAE	0312 326 0090
Abdullah LEBLEBİCİER	Veteriner Hekim	İ T.O. Müdürlüğü	0554 596 7540
Nurettin KARTAL	Veteriner Hekim	İ T.O. Müdürlüğü	0533 715 6686
Ö. Selim YILMAZ	Veteriner Hekim	İ T.O. Müdürlüğü	0535 588 4703
Sezgi AYCAN	Veteriner Hekim	İ T.O. Müdürlüğü	0542 524 2522

4.2 Grubun sorumlulukları:

- a) Şüpheli vakalarda söz konusu sahaya gitmek,
- b) Hastalığın muhtemel kaynağını ve yayılışını araştırmak,
- c) İşletmelerdeki muhtemel enfeksiyon süresinin tahmini,
- ç) Enfekte işletmelerin durumu, hastalığa karşı hassas olanlar ile diğer canlı hayvanların sayı ve türleri ile yetiştirme şeklinin belirlenmesi,
- d) İşletmenin büyüklüğü, yeri, diğer işletmelerle ve kamu yolları vs. ile ilişkisinin belirlenmesi
- e) Risk değerlendirmesi yapmak ve temas edilen/edilecek işletmeleri kategorize etmek,
- f) Örnek toplamak ve göndermek,
- g) Ulusal Uzman Grubundan uzmanlarla irtibat kurmak ve gerektiğinde onları araştırma için davet etmek,
- ğ) Gözlem/tetkik ve epidemiyoloji raporlarını incelemek ve değerlendirmek,
- h) YHKM, UHKM ve Ulusal Uzman Grubuna rapor ve tavsiyeleri iletmek,
- ı) Koruyucu kesim ve / veya itlafla ilgili olarak YHKM' ne tavsiyelerde bulunmak,
- i) KB sınırları ve diğer kontrol tedbirleri hakkında tavsiyelerde bulunmak

TAVUK VEBASI (AVIAN INFLUENZA) KIRIKKALE ACİL EYLEM PLANI

5- UYGULAMA KILAVUZU

5.1. GİRİŞ

5.1.1. Tanım

Avian Influenza, tavuk, hindi, Gine tavuğu ve diğer kanatlı türlerinin ve özellikle göçmen su kuşlarının hafif ve hatta asemptomatik enfeksiyondan akut ve öldürücü boyuta kadar değişen viral etiyolojiye sahip bir hastalıktır.

5.1.2. Etiyoloji

Avian Influenza virüsleri *Orthomyxoviridae* ailesinin A tipi virüsleri içerisinde yer alır. Tip A Influenza virüsleri serolojik olarak 15 hemaglütinin (H1-H15) ve 9 nörominidaz (N1-N9) alt tipinde kategorize edilirler. Her virüsün görünür şekilde herhangi bir kombinasyon içinde bulunabilen bir hemaglütinin ve bir nörominidaz antijeni vardır. Avian Influenza tip A virüslerinin alt tiplerinin muhtemel kombinasyonlarının çoğunluğu kanatlı türlerinden izole edilmiştir. Bugüne kadar yalnızca H5 ve H7 alt tiplerinin hastalığa karşı hassas türlerde YPAI' ye neden oldukları gösterilmiştir, ancak H5 ve H7 virüslerinin tamamı virülent değildir.

5.1.3. Epidemiyoloji Dünya üzerinde yayılışı

AI virüsleri dünya üzerinde hindi, tavuk, Beç tavuğu, bildircin, keklik, sülün, kaz, ördek gibi birçok evcil kanatlılarda ve yabani türlerde yaygın olarak bulunmaktadır.

AI virüsleri ekseriya dünyanın her yerinde sağlıklı görünümlü göçmen su kuşları, kıyı kuşları ve deniz kuşlarında görülmektedir. YPAI A virüslerinin H5 ve H7 alt tipleri Avrupa da ve diğer yerlerde zaman zaman serbest yaşayan kanatlılardan izole edilmiştir. YPAI nedeniyle çıkan salgınlar 1983-84 yıllarında ABD'de Pensilvanya bölgesinde kaydedilmiştir.

Hastalık, 1997 yılında Çin'de, 2000 yılında İtalya'da, 2001 yılında Honduras'ta, 2002 yılında ABD (Virginia, Kuzey Carolina, Connecticut) ve Şili'de, 2003 yılında Hollanda, Belçika, Almanya ve Güney Kore'de, 2004 yılında Güney Afrika, Honduras, Endonezya, Hong Kong, Kamboçya, Laos, Malezya, Pakistan, Şili, Tayland, Tayvan, Vietnam'da, 2005 yılında ise Moğolistan, Kazakistan, Rusya Federasyonunda ve Türkiye'de çıkmıştır. Belirtilen yıllardan günümüze kadar birçok ülkede düşük ve yüksek patojenite AI hastalığı vakaları tespit edilmiştir. Yaygınlığı hakkında detaylı bilgi için World Organisation for Animal Health (OİE) bültenlerinin son yayınlarına bakılabilir.

Türkiye deki son durum

Ülkemizde AI hastalığı ilk kez 2005 yılı Ekim ayında tespit edilmiştir. Bu tarihten itibaren muhtelif yıllarda hastalık vakaları tespit edilmiş olup, hastalık önemini korumaktadır.

İlimizdeki Son Durum

İlimizde AI hastalığı ilk defa 06.02.2006 tarihinde Keskin İlçesi Merkez Altındaş Mahallesi'nde tespit edilmiştir. İlimizde AI hastalığı son vakası 2015 yılında görülmüştür.

AI virüsünün Ülkemize ve İlimize girişi ile ilgili risk değerlendirmesi

- AI enfeksiyonunun problem teşkil ettiği ülkelerden enfekte canlı kanatlıların ya da ürünlerin yasal ya da yasa dışı yollarla ithalatı
- Enfekte kanatlıların hareketleri
- Canlı kanatlı pazarları
- Göç yolları
- Yaban hayatı
- Doğa parkları ve göller
- Su kuşlarının dışkıları ile kontamine olmuş su birikintisi ve dereler
- Köy hayvanları

Epidemiyolojik açıklamalar

1. Hastalığa karşı hassas türler

AI virüsü hemen bütün ticari evcil ve yabani kanatlı türlerinde etkilidir. Maymun, domuz, at ve sığırlarda, foklarda ve balinalardan enfeksiyonlar bildirilmiştir; tavuklardan kaynaklanan ve insanlar için öldürücü olan virüs suşunun görülmesi 1997 yılında Hong Kong'dan bildirilmiştir.

2. Virüsün Dayanıklılığı

Çevrede: Influenza virüsleri çevresel ortamda ve özellikle serin ve nemli koşullarda uzun süre canlılıklarını korurlar. Dışkı materyalinde infektivite 4 °C'de 30-35 gün, 20 °C'de 7 gün süre ile muhafaza edilmiştir. Influenza virüsleri çok fazla su kuşlarının bulunduğu göllerden ve havuz sularından izole edilmiştir.

Konakçıda (hastalığın patogenezi dahil): AI virüsleri tavuklar için olduğu kadar diğer türler için de çok çeşitli virulens özelliği göstermektedir. YPAI, gallinaseöz kanatlı türlerinde solunum ve mide barsak ve/veya sinirsel belirtilerin görüldüğü yüksek oranda mortaliteye neden olabilen son derece bulaşıcı ve genelleşmiş viral bir hastalıktır. Diğer kanatlı türlerinde YPAI virüs enfeksiyonu klinik olarak belirtisiz özellikten son derece öldürücü özelliğe kadar değişen aralıkta meydana gelebilir. Su kuşları ve deniz kuşları gibi yabani su kanatlıları AI virüsünün önemli rezervuarları olarak bilinmektedirler ancak bu hayvanlar enfeksiyonun klinik belirtilerini çok seyrek olarak gösterirler. Hastalığın klinik belirtileri virüsün solunum kanalında replikasyonu ve bunu müteakip iç organlarda ve beyinde sistemik replikasyonu sonucunda meydana gelir. Nonpatojenik virüs suşları yalnızca solunum ve barsak kanalı yüzeyinde replikasyon gösterirler.

TAVUK VEBASI (AVIAN INFLUENZA) KIRIKKALE ACİL EYLEM PLANI

İl Tarım ve Orman Müdürlüğü
71100 Kırıkkale
Elektronik Ağ: kirikkale.tarimorman.gov.tr

Bilgi İçin İrt: N. KARTAL - Veteriner Hekim
Tel : (0318) 2242938 Fax: 2242557
e-posta: 71.haysag@tarimorman.gov.tr

Karkaslar: AI virüsü karkaslarda ortam sıcaklıklarında yalnızca birkaç gün canlılığını koruyabilirken buzdolabı sıcaklıklarında 23 güne kadar canlı kalır. Viremik safhada işlenen kuşlar virüs içeren kanları veya dışkı materyali ile diğer karkasları bulaştırırlar. Paketleme ve depolama sırasında oluşabilen damlama da enfekte karkaslardan kontamine olmuş olmaları ihtimalinden dolayı önemlidir.

Et ürünleri: Virüs kanatlı et ürünlerinde canlı kalabilir. Pişirilmiş tavuk için inaktivasyon süresi hakkında virüs suşlarına göre farklılıklar bulunmuştur. Pişirilmiş tavuk etinde AI virüslerini öldürdüğü kabul edilen minimum sıcaklıklar;

- 70 °C'de en az 30 dakika;
- 75 °C'de en az 5 dakika veya,
- 80 °C'de en az 1 dakika

Yemeklik yumurta ve yumurta ürünleri: Şiddetli şekilde etkilenen kanatlıların yumurtlamalarının durmasına karşılık salgının erken dönemlerinde yumurtlanan yumurtalar albuminde, sarıda ve/veya yüzeyde AI virüsü içerebilir. Virüs çatlak ya da sağlam kabuktan geçebilir, ya da daha önemlisi yumurta kaplarını bulaştırabilir. Yumurtalarda ve viyollerde canlı kalma süreleri geniş çapta yayılma için yeterli olmaktadır. Yumurta pulpu ürünleri diğer bir virüs kaynağıdır.

Döllenmiş yumurtalar: AI virüsü enfekte damızlık tavukların yumurtladığı yumurtalardan izole edilmiştir.

Kanatlı yan ürünleri: Kanatlı sakatat unu ve evde beslenen hayvan yemleri genellikle 100 °C' nin üzerinde birkaç dakikadan bir saatten fazlasına kadar ısıtılmaktadır ve bu da AI virüsünü öldürmek için yeterlidir. Ancak eğer bu işlemler usulüne uygun olarak yapılmamış veya pişirilmiş ürün daha sonra işlenmemiş ürün tarafından kontamine edilmişse, AI virüsü yan ürünlerde birkaç hafta canlı kalabilmektedir.

Atık ürünler: AI virüsünün atık ürünlerde canlı kalma potansiyeli mevcuttur ve hareket öncesinde ürünler uygun işlemlere tabi tutulmadığı takdirde virüs bu ürünlerin naklinde kullanılan araçlarla çevreye yayılabilir.

5.1.4. Hastalığın yayılması

AI virüslerinin bütün suşları kanatlılar için yüksek yayılma özelliğinde değildir, yüksek ve düşük virulensli virüsler düşük yayılma özelliğine sahip olabilir, fakat sürüler yoluyla geçiş sonrası konakçı için taşıyıcılık kadar patojenite de sahada artış gösterebilir.

Yabani kuşlar: Göçmen su kuşları ile doğrudan ya da dolaylı temas kanatlılar için en önemli enfeksiyon kaynağıdır.

Canlı kanatlılar: Kanatlılar arasında AI virüs suşlarının yayılabilirliği çok büyük farklılıklar sergilemektedir. Dışkı ve solunum salgıları ile temas önemli olurken hava yolu ile yayılma önemli görülmemektedir. Saha salgınlarının direkt yayılma mı yoksa kişi ve araç gereçler yolu ile ikincil yayılma mı olduğu konusu karmaşıklık arz etmektedir.

Yumurtalar: AI virüsünün yayılma potansiyelinin olduğunu gösterir şekilde yumurta kabuğunda ve yumurta sarısı ve albuminde tespit edilmesine rağmen enfekte yumurtalar yolu ile dikey bulaşma ispat edilebilmiş değildir. Embriyo gelişiminin erken döneminde optimal kuluçka sıcaklıkları 37.2-37.7 °C AI virüsü için öldürücü olabilir, ya da enfekte embriyolar kuluçka esnasında virüs tarafından öldürülebilirler. Kuluçka sürecinde virüsün kalıcılığı yumurta kabuğu kontaminasyonu ile yüksek bir olasılıktır.

Araç gereçler: AI uzun mesafelere kuş kafesleri, peletler, yumurta doldurulan tepsiler, gübre yem bulaşık giysilerle, ekipman ve taşıtlarla süratli bir şekilde yayılabilmektedir.

İnsanlar: Enfekte işletmelere giriş ve çıkışlarda, enfekte dışkı yada solunum yolu sekresyonları ile kontamine araç, ekipman, personel ve yem malzemelerinin hareketlerinde görevli insanlar etkenin taşınmasında rol oynayabilirler.

5.1.5. Hastalık Seyri

Virüsün önceden temiz olan bir sürüye, bölgeye ya da ülkeye girmesinin hızlı bir şekilde yayılma gösteren yüksek morbidite ve ölümlülük oranına sahip salgına yol açması olasıdır.

1. Sonuçlar

a) Halk Sağlığına

Avian İnfluenza virüsünün, genetik materyalindeki değişikliklerle (mutasyonla) insanlara yönelik olarak da hastalık yapıcı nitelik kazanabileceği ve salgınlara yol açabileceği ifade edilen bilgiler arasındadır. İnsandan insana bulaşmanın olmadığı virüsün, mutasyonla insandan insana bulaşma özelliğine de sahip olabileceği belirtilmektedir. H5N1 YPAI zoonotik bir hastalıktır. İnsanlar enfekte kuşlarla yakın temas ve yoğun şekilde YPAI virüsleri ile kontamine ortamlarda çalışma yoluyla (enfekte kanatlıların kesimi, enfekte barınakların temizlik işlerinde çalışan kişiler) enfeksiyona yakalanabilirler. Enfeksiyon et ve yumurta gibi kanatlı ürünlerinin muamele edilmesi ya da tüketilmesi ile yayılmaz. İnfluenza virüslerinin kanatlılar içindeki dönüşümünün azaltılması ve eliminasyonunun sağlanması için acil tedbirler alınması tavsiye edilmektedir.

Hastalıkta önemli olan korunma önlemleridir. Bunun için kanatlı çiftliklerinde çalışanların hijyen kurallarına uymaları, eldiven ve maske gibi ekipmanlarla gerekli diğer korunma önlemlerini almaları sağlanmalı ve bu kişilerin bilgilendirilmesi ve bilinçlendirilmesi konusunda hassasiyet gösterilmelidir. Ayrıca, gerektiğinde virüslere etkili ilaçlarla korunma yoluna gidilebilir.

b) Sosyo-ekonomik kayıplar

Başlıca kayıplar yüksek oranda mortalite ile yumurta ve et üretimindeki azalma ve verimlilik düşüşünden kaynaklanan kayıplardır. Salgını yok etme politikasına bağlı olarak uzayan süreler nedeniyle daha başka kayıplar da söz konusu olabilir. Ürün akışındaki aksaklıklar ve azalan tüketim, salgının kontrol altına alınabilmesi için gerekli süreye bağlı olarak çiftliklerde, hizmet sektöründe ve ilgili endüstrilerde iş kayıplarına neden olabilir. Küçük bir salgında dahi endüstrinin yer değiştirmesi normal pazarlama şekillerinin değişikliği söz konusudur. Büyük ebeveyn ve temel nitelikteki sürülerde çok değerli genetik kayıp oluşabilir.

Salgın teyit edildiğinde ihracat pazarları kapanabilir, fakat bu süreç hastalıklı mıntika politikası uygulanarak kısıltılabilir. Bir mıntika politikasının uygulanması halinde, uygulamaya konması ve sıkı şekilde yürütülmesi gerekli olan yok etme (kökünü kazıma) stratejisi ve hareket kontrolleri yetiştirme programları ve yumurta, tavuk, kanatlı, piliç, hindi ve et kanatlılarının satışı dahil bir çok endüstri uygulamalarının şiddetli şekilde aksaması sonucunu doğuracaktır. Çeşitli malların pazarlama sürelerinin ötesindeki gecikmeler önemli üretim maliyet artışlarına ve kısa zaman içinde kayıplara yol açabilir ve salgınlara doğrudan maruz kalmayan üreticileri arz kaybı ve aksaklıkları nedeniyle kayba uğratabilir. Ev ve Süs Hayvanları Satış yerleri hayvan hareket kontrollerinden olumsuz etkilenebilir.

5.2. TEŞHİS

5.2.1. Klinik Belirtiler

İnkübasyon periyodu 3-5 gündür. Klinik bulgular; iştahsızlık, şiddetli depresyon, yumurta veriminde ani düşme, yüzde ödem, ibik ve sakallarda siyanoz ve şişkinliktir. Seröz mukozalarda peteşiyel kanamalar ve ani ölümler görülür.

5.2.2. İnkübasyon periyodu

YPAI' de inkübasyon periyodları son derece değişkendir, birkaç saatten 2-3 güne kadar değişebilir. OIE Kodunda düzenleyici amaçlar için maksimum inkübasyon periyodu olarak 21 gün verilmektedir.

5.2.3. Klinik teşhis

a) Semptomlar

- Şiddetli depresyon, iştahsızlık
- Yumurta veriminde önemli düşüş
- Şişkin ve siyanotik ibik ve gerdan ile birlikte yüzde ödem oluşması
- İç zar (membran) yüzeylerde peteşiyel kanamalar
- Ani ölümler (mortalite %100'e ulaşabilir)

b) Lezyonlar Tavuklarda

- Ani ölüm olaylarında lezyonlara rastlanmayabilir
- Kaslarda şiddetli hiperemi
- Dehidrasyon
- Baş ve boyun bölgesinde subkutan ödemler
- Burun ve ağız boşluğunda akıntılar
- Konjunktivada şiddetli hiperemi bazen peteşiler
- Trachea lümeninde fazla miktarda mukoz eksudat veya şiddetli hemorajik tracheitis
- Sternumun iç tarafında, serozada ve abdominal yağda, seröz yüzeylerde ve vücut boşluğunda peteşiler
- Böbreklerde şiddetli hiperemi, bazen hiperemi ile birlikte tubullerde ürat birikimleri
- Ovaryumlarda kanamalar ve dejenerasyon
- Proventrikülüsün mukozal yüzeyinde özellikle taşlık ile bağlantı noktasında kanamalar
- Taşlık hattında kanamalar ve erozyonlar
- Lenfoid dokularda ve bağırsak mukozasında kanamalı odaklar

Hindilerdeki lezyonlar tavuklardakine benzer, fakat tavuklardaki kadar belirgin değildir. YPAI ile enfekte olan virüs saçan ördekler klinik belirti veya lezyon göstermeyebilir.

5.2.4. Patoloji

a) Makroskopik lezyonlar

Birçok olguda hastalığın perakut formundan dolayı ölen kanatlılarda gözle görülebilen büyük lezyonlar bulunmaz; bu tür tavuklar enfeksiyonu müteakip 1 ya da 2 gün içinde ölürlür. Tavukların tüyleri kabarık, ibik ve gerdan hiperemik ve siyanotik ve baş şişkindir. İbik ve gerdandaki değişiklikler ilerleyerek koyu kırmızıdan maviye kadar değişen iskemik nekroz oluşan çöküntülü alanları meydana getirirler.

Kanamalar (peteşiyal ve ekimotik) abdominal yağ, seröz yüzeyler ve periton ve perikardiumu kaplar. 7-10 gün yaşayabilen kanatlılarda hava keselerindeki ve peritondaki şiddetli yangıya bağlı olarak periton boşluğu genellikle yırtılmış yumurtadan köken alan sarı ile doludur. Kanamalara proventrikülüste ve özellikle taşlık ile birleşme bölgesinde rastlanabilir.

b) Mikroskopik lezyonlar (histopatoloji)

Histopatolojik lezyonlara yukarıda belirtilen makroskopik değişiklikler içinde rastlanır, ancak beyinde ve diğer organlarda vazkulitisin hastalığın önemli belirtisi olabilmesine rağmen bunlar YPAI için kesin değildir.

5.2.5. Laboratuvar teşhisi

- a) **Gerekli numuneler / nakil:** Örnekler hem canlı ve klinik olarak hastalıktan etkilenen kanatlılardan, hem de yeni ölmüş kanatlılardan alınmalıdır. Canlı kanatlılardan kloakal ve trakeal svablar ve/veya taze dışkı ve serum alınmalıdır. Ölü kanatlılardan sindirim kanalı dokuları (proventrikülüs, ince bağırsak, sekal tonsil) ve solunum kanalı dokuları (trakea, akciğer) alınmalıdır.
- b) **Laboratuvar testleri:** Patolojik değişikliklerin hastalık için kesin tanımlayıcı olmamasından dolayı teşhisin hastalık etkeni virüsün izolasyonu ve karakterizasyonu ile teyit edilmesine ihtiyaç bulunmaktadır.

5.2.6. Ayırıcı teşhis

AI enfeksiyonu tavuk ve hindilerde çeşitli patojenite düzeylerindeki klinik ve post mortem (ölüm sonrası) muayenelerde genellikle aşağıda sıralanan hastalıklarla karışabilir.

- Newcastle hastalığı,
- Avian pneumovirüs ve diğer paramyxovirüsler,
- Enfeksiyöz bronşitis,
- Enfeksiyöz laringotrakeitis,
- Tavuk kolerası,
- Başın Escherichia coli sellülitisi,
- Akut pastorellozis,
- Enfeksiyöz koriza,
- Chlamydiosis,
- Akut zehirlenme,
- Yüksek mortaliteye (ölüm oranına) neden olan olumsuzluklar (örneğin boğulma, sıcak stresi, dehidrasyon)

Şiddetli depresyon, iştah kaybı, sinirsel belirtiler, sulu ishal, şiddetli solunum belirtileri ve/veya yumurta veriminde önemli düşüş ve normal olmayan yumurtalar şeklindeki belirtilerle birlikte ani kanatlı ölümleri görüldüğünde YPAI' den şüphe edilmelidir. Yüzde deri altı ödem, şişkin ve siyanotik ibik ve sakal, seröz membranlarda peteşiyal kanamalar AI varlığı ihtimalini artıran belirtilerdir. Genç tavuklar ya da hastalığın perakut formundan ölen kanatlılarda herhangi bir lezyona rastlanmayabilir.

5.3. SALGIN YÖNETİMİ

Salgın yönetimi; Tavuk Vebası Hastalığına Karşı Korunma ve Mücadele Talimatnamesinin 6'ncı Maddesinde yer alan Mücadele bölümü çerçevesinde ve bu bölümde yer alan açıklamalara göre yürütülür.

5.3.1. Hastalık Bildirimi ve Şüphesiyle İlgili Yönetim:

1. Sorumluluk:

Kanatlı işletmelerinde AI hastalığından şüphelenildiği durumlarda ya da hastalık görüldüğünde ilgili mevzuat uyarınca hastalık ihbarını alan makamlar İl Tarım ve Orman Müdürlüğüne veya İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğüne derhal bildirir.

Şüpheli durumların bildirilmesi Resmi Veteriner Hekimi (RVH) bilgi temini açısından desteklemesi gereken şirket Veteriner Hekimi veya özel Veteriner Hekimler için de zorunludur. Resmi Veteriner Hekim hastalık mahalline gelinceye kadar hastalık mahallindeki köy, kasaba, şehir, çiftlik ve işletmelerdeki görevli ve yetkililer tarafından aşağıdaki tedbirler alınır;

- Hasta kanatlıların bulunduğu yere giriş ve çıkışlar önlenir,
- Ölen hayvanlar muayene ve teşhis için muhafazaya alınır, kokuşma halinde ise herhangi bir ifrazatı akmayacak şekilde hayvan uğrağı olmayan bir yere sürüklenmeden nakledilir. İki metre derinlikteki çukurlara kireçlenerek gömülür,
- Hastaların temas ettiği ve hastalara ait her çeşit eşya, hayvan yemi ve hayvan maddelerinin dışarıya çıkarılması yasaklanır,
- Hasta hayvanların bakımı için yeterli sayıda kişiler görevlendirilir. Görevli kişinin dışında tecrit mahallerine hiç kimsenin girmesine izin verilmez. Hastaların bakımı ile görevlendirilenlerin, sağlam hayvanlarla ve bunlara ait malzeme ile temasları önlenir,
- Alınan tedbirlerin uygulanmasından, köylerde muhtarlar ve hayvan sahipleri, şehir ve kasabalarda belediyeler, mahalle muhtarı ve hayvan sahipleri, çiftlik ve işletmelerde ise hayvan sahipleri, işletme sorumlusu ve bakıcılar sorumludur.

AI şüphesi bildirilir bildirilmez Resmi Veteriner Hekim (RVH) hastalık şüphesini bildiren kişiyi hemen tespit eder ve aşağıdaki konularda bilgi toplar:

- Hastalık çıkan yer, çiftlikteki kanatlıların ve diğer hayvanların özellikleri ve sayıları,
- Hastalık yerindeki personel ve taşıt varlığı,
- Yakın geçmişe ait kişi, ekipman, taşıt ve hayvan hareketleri,
- Olay yerinde dezenfektan ve ilgili mekanların dezenfeksiyonunda kullanılacak ekipmanın bulunup bulunmadığı,
- RV çiftlik düzeyinde şüpheli mekanlarda insanların, hayvanların, ekipman ve taşıtların hareketlerini önlemek için gerekli işlemleri koordine eder ve o arada HSYŞÜŞ Müdürlüğüne, Şube Müdürü de GKGM' ye veya UHKM haber verir.
- Bölge VKAE' yi AI şüphesi konusunda bilgilendirilir,

- Mevcut kitten bir adet alır.(**EK-16**)
- AI şüpheli çiftliğe en yakın görevli veteriner hekim birimini belirler.(**EK-17**)

2.Erişim

- Hastalık ihbarını alan resmi veteriner hekimin her ne kadar en seri vasıta ile en geç 24 saat içinde hastalık yerine gitmesi gerektiği belirtilmiş olsa da “ilk vaka” senaryosunda 2 saat içerisinde, “gittikçe artan” senaryoda ise 1 saat içerisinde işletmeye ulaşmak için her türlü çaba sarf edilmelidir. İl ya da İlçe Müdürü gerekli vasıtayı temin etmekle yükümlüdür. Hastalık yerine gidilmesi için İl veya İlçe Müdürlüğünün imkanlarının yeterli olmadığı durumlarda mülki ve mahalli idare ve zabıta makamları gereken her türlü kolaylığı ve yardımı göstermeye mecburdur,
- İhbarı alan resmi veteriner hekim olay mahalline gitmeden önce gerekli hazırlıkları yaparak olay mahalline hareket eder ve gittiği aracı işletmenin dışına veya uygun bir mesafeye park ettirme konusunda gerekli titizliği göstermek zorundadır,
- Enfekte mekanlara erişim bütün giyeceklerin değiştirilmesinden sonra sağlanmalıdır. Bir kullanımlık giysiler, şapkalar, ayakkabı galoşları, çiftliğe giriş yapan bütün personel tarafından giyilmelidir. Bir soyunma odası tespit edilmelidir, bu odada geniş plastik çantalar, mukavva kutular, lateks eldivenler ve yeterli miktarda dezenfektan solüsyonlar bulunmalıdır. 1 no’ lu kit’in (**EK-16**) diğer bileşenleri kanatlı barınağı/kümesine girişten sonra içeride kullanılacaktır.
- Konuyu araştırmak amacı ile görevlendirilen enstitü Uzman Veteriner Hekimi sadece Avian Influenza şüphesi olan işletmelere ziyarette bulunabilir. İlde birden fazla vakada görevlendirilmiş ise şüphesi en az olan işletmeden şüphesi en güçlü olana doğru ziyaretlerini yapmalıdır. Bu uzman veteriner hekim şüpheli durum sona ermesine kadar veya şüpheli durumun teyit edilmesi halinde enfekte olmuş işletme ile son temas gününden sonra 3 gün boyunca diğer kanatlı işletmelerini başka nedenlerle dahi olsa ziyaret etmemelidir.

3.Ekipman

Resmi Veteriner Hekim (RVH) ekipman listesi **EK-16**’da verilmiştir.

4.Şüpheli işletmede takip edecek prosedürler

a) Resmi Veteriner Hekimin Alması Gereken Önlemler:

- Laboratuvar sonucu gelinceye kadar hastalığa geçici olarak el koymak için, el koyma tutanağı olan (**EK-18**) doldurarak imzalatılacaktır.
- Hastalığın kesin teşhisi ve gerekli tedbirler alınıncaya kadar hayvanların çevreyle temasını önleyecek,
- Kümes hayvanlarının işletmeye giriş ve çıkışlarını yasaklayacak,

TAVUK VEBASI (AVIAN INFLUENZA) KIRIKKALE ACİL EYLEM PLANI

İl Tarım ve Orman Müdürlüğü
71100 Kırıkkale
Elektronik Ağ: kirikkale.tarimorman.gov.tr

Bilgi İçin İrt: N. KARTAL - Veteriner Hekim
Tel : (0318) 2242938 Fax: 2242557
e-posta: 71.haysag@tarimorman.gov.tr

- Hastaların temas ettiği ve hastalara ait her çeşit eşya, hayvan yemi ve hayvan maddelerinin dışarıya çıkarılmasını yasaklayacak,
 - Hayvan yeminin girişleri ise RVH' in iznine tabi olacaktır.
 - RVH geçici kordon altındaki hayvanları ve alınan tedbirleri inceler. Bu süre zarfında ölen ve kokuşmuş olan kanatlıların gömülmesi işlemine nezaret eder. Bunlar hayvanların uğrağı olmayan, akarsulardan uzak, yeraltı sularını kirletmeyecek yerlere uygun bir şekilde nakledilir ve ölü kanatlılar en az iki metre derinliğindeki çukurlara kireçlenerek gömülür.
 - Hasta kanatlılar ile bulaşmadan şüpheli kanatlıların ayrı yerlerde bulundurulmasını sağlar.
 - Şüpheli duyulan enfeksiyonun yayılmasını önlemeye yönelik tedbirler alınır.
 - Kümes, yem ve su kaplarını dezenfekte ettirilir.
 - İşletme içine araç giriş çıkışını engeller.
 - İşletmedeki personel sayısını sınırlandırır.
 - Bakıcıların diğer kümeslerle ilişkisini keser.
 - İşletmede bulunan personelden 3 gün boyunca diğer reseptif (hassas) türdeki hayvanlarla temas etmeme ile ilgili (EK-19) örneği verilen bir taahhütname alır,
- İşletme içerisine araçlar mümkünse alınmamalıdır. Eğer araç girecekse çıkışta araçların yıkanması ve dezenfeksiyonunu organize edebilmek için işletmedeki uygun yerleri belirler. İşletmeden çıkacak olan araçların dezenfeksiyonu için yıkama sularının, suyollarına karışmadığı bir yer belirlenir. İşletme araçlarının dış ve mümkün olan yerlerde iç dezenfeksiyonu gerçekleştirilmelidir,
- İşletme ile kümes hayvanlarının barındırıldıkları binaların giriş ve çıkışlarında uygun dezenfeksiyon araçları kullanılacaktır.
 - Resmi veteriner hekim, personelin çıkışta maruz kalmış olan bölümlerini yıkaması ve dezenfekte etmesi, ayakkabılarını yıkaması ve dezenfekte etmesi için talimatlar verir ve mümkün olması halinde, tulum giyilmesini sağlar. Söz konusu personel kendi evlerine ulaştıktan sonra işletmede giymiş olduğu giysileri derhal yıkamak zorundadır,
 - İşletmedeki tüm kümes hayvanlarının kategorilerinin hayvan sahibi/bakıcısı tarafından kayıt edilmesi sağlanacak, her kategoride ölmüş olan, klinik belirtileri gösteren ve göstermeyen hayvan sayısı belirlenecektir. Bu kayıt şüpheli durum devam ettiği sürece doğan ya da ölen kuşları da dahil ederek kanatlı sahibi veya bakıcılar tarafından güncel tutulacaktır. Güncel tutulacak bu kayıtlar istenildiğinde RVH gösterilecek, her ziyarette kontrol edinilebilecektir.
 - Hastalık şüphesinin bulunduğu kanatlı işletmesi ile temasları nedeniyle olası bulaşıklık şüphesi uyandıran diğer kanatlı işletmeleri de resmi kontrol altına alır.
 - İşletmenin Veteriner Hekimleri ve teknik personelinin 3 gün süre ile başka kümeslere ya da işletmelere gitmesini yasaklar.

b) Ön epidemiyolojik araştırma

Epidemiyolojik araştırmalar (EK-20)'de yer alan Epidemiyolojik Araştırma Formu kullanılarak yapılacaktır.

c) Klinik araştırma

Klinik araştırmanın amacı hasta ve şüpheli kanatlılar dahil olmak üzere çiftlikteki klinik durumun ortaya konmasıdır. Klinik araştırmalar çiftlikteki hastalığa karşı hassas bütün türlerde yapılmalıdır. Araştırmalara şüphenin bulunduğu kümeden değil, bu kümese en uzak olan kümeden başlamak gerekmektedir.

d) Patolojik numunelerin toplanması

Marazi maddeyi alırken hastalığın zoonoz karakterde olduğunu dikkate alarak, başına şapka, gözüne gözlük, eline eldiven takılmalıdır. AI şüphesinin olduğu vakalarda teşhis için gerekli materyal (EK-22)'de belirtilen şekilde toplanır.

e) Şüpheli işletmeden çıkış

Klinik ziyaret ve örneklerin toplanmasından sonra RV belirlenen soyunma odasında, koruyucu giysilerini dezenfekte eder ve sterilize edilebilen bütün malzemeler dıştan dezenfekte edilen bir ikinci çanta içine konulup mühürlenilen, otoklav edilebilen bir çantaya doldurur. Tek kullanımlık bütün malzemeler, kağıtlar, giysiler, ayakkabı koruyucuları, bir plastik çantaya konur ve imha edilmek üzere işletmede bırakılırlar.

5.3.2. Teşhis yönetimi

Resmi Veteriner Hekim tarafından bu Acil Eylem Planının (EK-22)'de belirtildiği şekilde şüpheli hayvanlardan alınan uygun örneklerin, en uygun koşullarda Acil Eylem Planında Numune Nakli ile ilgili Maddede belirtildiği şekilde (EK-23)'da yer alan form ile birlikte en kısa sürede laboratuvara ulaştırılması sağlanmalıdır.

HSYSÜŞ olağan dışı teşhis işlemi için gerekli tedbirleri hemen alması amacıyla telekonferans yolu ile gönderilen numunenin nakli, zamanı ve yol ile ilgili bilgileri verir. Ayrıca teşhis imkânlarında hız kazanılması ve önceden yapılacak hazırlıkları koordine edebilecek olan GKGM' deki ilgili anahtar şahıslara bilgi verir.

5.3.3. Şüphe Durumunun Onaylanmaması Durumunda

AI hastalık şüphesinin laboratuvarca onaylanmadığı durumlarda söz konusu hastalıktan dolayı işletmede alınan tüm tedbirler ortadan kaldırılır. Bakanlığa bilgi verilir.

5.3.4. Hastalığın Resmi Teyidinde Alınacak Önlemler:

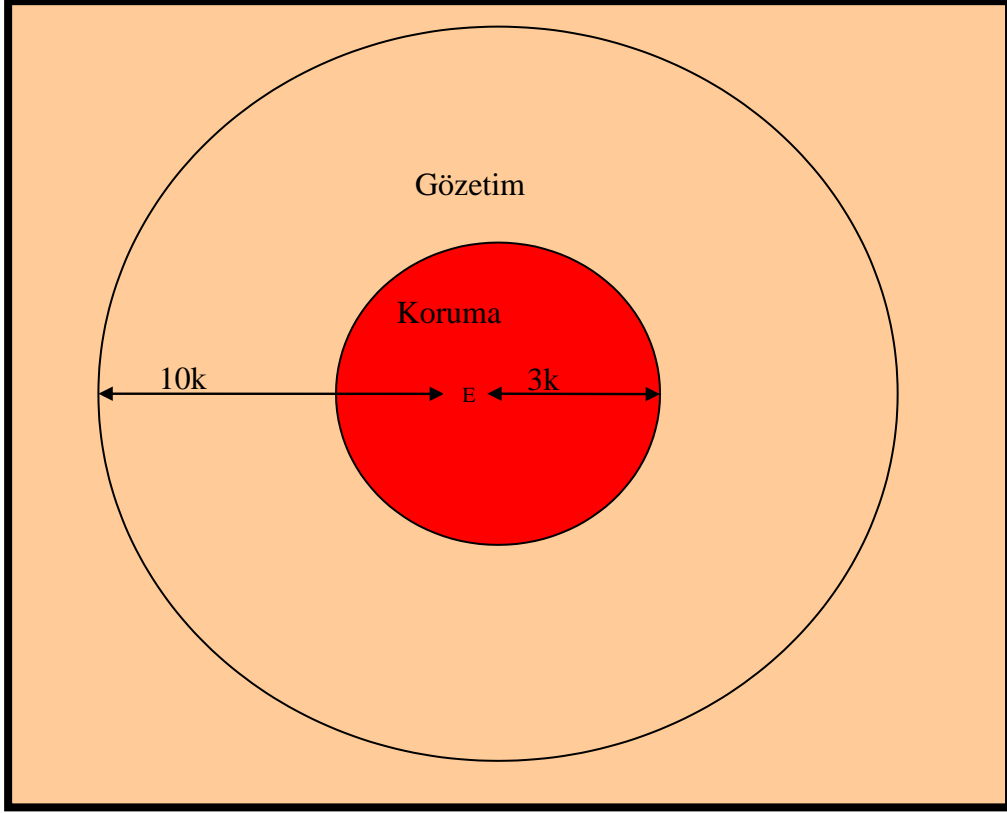
5.3.4.1. Özel Tedbirler

a) Kısıtlı Bölgeler (KIB)

Hastalık yeri ilan edilirken enfekte olmuş işletmenin çevresinde, minimum 3 km.lik bir yarıçapa

sahip koruma bölgesi ve bu 3 km. dahil olarak minimum 10 km.lik bir gözetim bölgesi sınırları belirlenecektir. Bu bölgelerin coğrafi sınırları belirlenirken idari (mülki) sınırlar, doğal engeller, gözetim imkanları ve AI hastalığı virüsünün hava ya da diğer yollarla muhtemel yayılışını tahmin etmeyi mümkün kılan teknolojik ilerlemeler dikkate alınacaktır. Bu şekilde bir sınır tespitinde gerektiğinde bu unsurlar göz önünde bulundurularak yeniden değerlendirme yapılacaktır.

KB ve GB'ni gösteren şema

Koruma Bölgesi ve Gözetim Bölgesinin tamamı KIB' ı oluşturur. YHKM, KIB için temel önemde olan etkin karantina ve hareket kontrollerini sağlayacaktır. Hareket kontrolleri virüsün daha fazla yayılmasının önlenmesine katkı sağlayarak başarılı bir eradikasyonun hızını ve gerçekleşme ihtimalini artırır. Deklare edilen bölgelere dayalı olarak karantina ve hareket kontrolleri birkaç seviyede uygulanmalıdır.

Hastalığın eradike edilmesi kadar hareket kontrollerine bir ölçüde devam edilmelidir. Sıkı gözlem ve denetimler bir yandan sürerken bütün EB' ler, HTB' ları ve ŞB' lar karantina altına alınacak, EB' lere, HTB' larına ve ŞB' lara ve buralardan dışarıya hiçbir harekete izin verilmeyecektir.

Enfekte ya da temas riski bulunan kanatlılara ait ürünlerin atılması ve şüpheli ürünlere el konulması için riskli işletmelerde karantina ve hareket kontrolleri uygulanacaktır.

Yetkililer KIB dışında ve içinde hiçbir yasa dışı taşıma ya da ticaretin yapılmamasını sağlayacaklardır; bu durumun takip ve tespiti için polis ve silahlı kuvvetlerden yardım istenecektir.

TAVUK VEBASI (AVIAN INFLUENZA) KIRIKKALE ACİL EYLEM PLANI

Özellikle EB' lara, HTB' larına ve ŞB' lara yakın ya da oralarda olup da KIB' den çıkış yapan kişiler virüsün mekanik yayılmasına neden olmamak için 3 gün süre ile canlı hayvanlarla temas etmemelidirler.

Yol üzerlerine hayvanların geçtiği yollara, meralara veya dere ve diğer akarsulara drenaj yolu ile hastalığın bulaşması önlenmelidir.

Yetkililer kısıtlı bölgelerde bütün kanatlı pazarlarının kapalı olmasını ve kanatlıların enfeksiyona maruz kalmış olabileceği bütün ticari yerlerin kapatılması ve dezenfekte edilmesini sağlayacaklardır.

Hastalığa karşı hassas kanatlı türleri resmi denetim altında doğrudan aynı koruma bölgesi içinde bulunan mezbahaya acil kesim için sevk edilebilir ya da eğer bu bölgede hiç mezbaha yoksa temizlik ve dezenfeksiyona uyularak resmi denetim altında ve her taşıma hareketinin denetlenmesi şartı ile yetkili makam tarafından belirlenecek koruma bölgesi dışındaki bir mezbahaya acil kesim için sevk yapılabilir.

1. Mihrak:

Enfeksiyonun tespit edildiği ve laboratuvar bulguları ile teyit edildiği işletmeyi ifade eder.

Burada aşağıdaki önlemler alınır.

- a) İşletmede hastalığın varlığı laboratuvar tarafından resmi olarak teyit edilir edilmez, işletmedeki bütün kümes hayvanları gecikmeden mahallinde itlaf edilecektir.
- b) Ölen veya öldürülen tüm kümes hayvanları ile tüm yumurtalar ve hayvan maddeleri (yem, gübre, saman, tüy, yumurtalar için violler gibi maddeler) imha edilir.
- c) Hastalığın inkübasyon dönemi sırasında işletmedeki kümes hayvanları kesilmişse, bu kümes hayvanlarından elde edilen etlerin izi sürülecek ve mümkünse imha edilecektir.
- d) Hastalığın varsayılan inkübasyon dönemi sırasında çıkan ve işletmeden uzaklaşmış kuluçkalık yumurtaların izi sürülecek ve imha edilecektir. Ancak bu yumurtalardan civciv çıkmış ise bu hayvanlar resmi kontrol altına alınacaktır.
- e) Hastalığın varsayılan inkübasyon dönemi sırasında elde edilen ve işletmeden uzaklaşmış sofralık yumurtalar uygun şekilde dezenfekte edilmemişlerse izi sürülecek ve mümkünse imha edilecektir.
- f) Mihrakta daha sıkı temizlik ve dezenfeksiyon kuralları uygulanır.
- g) Son imhadan (son temizlik ve dezenfeksiyondan) sonra 21 gün boyunca hiçbir hayvan hareketi olmayacaktır.

2. Koruma Bölgesi - Kontrol Bölgesi:

Enfeksiyonun görüldüğü işletme (mihrak), bu işletme ile teması olduğu varsayılan hastalıktan ve/veya bulaşmadan şüpheli işletmeleri bulunduran bölgedir. Koruma bölgesi harita üzerinden 3

km.lik yarıçaplı bir çember çizildikten sonra bu çember, ilgili emirler dahilinde bol miktarda detaylar ile rapor edilecek olan otoyolların ve yolların, su yollarının, demiryollarının, doğal bariyerlerin, köprüler, sabit yapılar ve diğer referans unsurları gibi özel noktaların göz önüne alınması ile çizilecek olan ideal geometrik hat ile ilişkilendirilecektir. Enfeksiyonun potansiyel yayılma riski ile ilgili epidemiyolojik gözlemlerde ayrıca dikkate alınmalıdır.

Koruma bölgesinin belirlenmesinde;

- a) Kanatlı nüfusunun yoğunluğu,
- b) Doğrudan ve dolaylı temasların gözlenmesi (diğer işletmeler, tacirler, pazarlar v.b.),
- c) Servislerin kendi kendilerine yeterliliği (kesim, dönüşüm tesisleri, v.b.) gibi hususlar göz önüne alınır.

Koruma bölgesinde alınacak önlemler:

- a) Kanatlı bulunan bütün işletmeler ve hayvan sayıları belirlenir,
- b) Kanatlı bulunan bütün işletmelere 3 günde bir periyodik ziyaretler ve klinik incelemeler yapılır, gerektiğinde laboratuvar incelemeleri için numuneler alınır. Gerçekleştirilen ziyaretler ve incelemelerin sonuçları kaydedilir,
- c) Buldukları işletmelerde veya izole olarak tutulabildikleri herhangi başka bir yerde bütün kanatlılara el konulur,
- d) İşletmelerin giriş veya çıkışlarında uygun dezenfeksiyon araçları kullanılır,
- e) Kanatlıların, kanatlı karkaslarının ve yumurtaların bölge dahilinde taşınması için ayrılmış olan taşıtların ve bu işle görevli kişilerin hareketlerinin kontrolü yapılır,
- f) Hava, demiryolu veya büyük yol bağlantıları üzerinden bölgeden transit geçiş durumları istisna olmak üzere kamu ve özel yollar üzerinde kanatlıların taşınması yasaklanır,
- g) Koruma bölgesi içinden kanatlıların veya hayvansal maddelerin çıkarılması gerektiği hallerde hastalığı takiple görevli resmi veteriner hekime müracaat edilir. Bu yer değiştirmeler için izin verilmeden önce mutlaka resmi veteriner hekim tarafından işletmede bir sağlık muayenesinin gerçekleştirilmesi gerekir.

3. Gözetim Bölgesi -Gözaltında Tutma Bölgesi:

Gözetim bölgesi; koruma bölgesini sınırlayan ve kapsayan, bölgenin coğrafi yapısı, işletme yoğunluğu, kesimhane, yem fabrikası ve diğer ekolojik ve epidemiyolojik faktörlere bağlı olarak mihraktan 3-10 km. yarıçaplı uzaklıktaki alandır. Bu bölgenin sınırlarına “**BURADA KUŞ GRİBİ HASTALIĞI VAR**” yazılı levhalar asılır. Genel olarak kanatlıların sahipleri/bakıcıları tarafından günlük klinik inceleme için bilinçlendirilerek klinik inceleme onlara yaptırılır.

Gözetim bölgesinde alınacak önlemler:

- a) Kanatlı bulunan bütün işletmeler ve hayvan sayıları belirlenir,
- b) Bölge dâhilinde kanatlıların ve kuluçkalık yumurtaların hareketlerine izinle müsaade edilir,
- c) Bu bölgede bulunan kanatlıların gözaltı bölgesinin dışında yerleşik bulunan ve yetkili makam tarafından belirlenmiş olan bir kesimhaneye doğrudan taşınmaları halinin dışında bölgeden çıkarılması yasaktır. Bu kümes hayvanlarının etleri özel bir sağlık işareti taşımalıdır.
- d) Yumurtaların ancak yetkili makam tarafından tesbit edilmiş olan kuluçka merkezlerine taşınmalarına izin verilebilir. Sevkiyat işleminden önce yumurtalar ve ambalajları dezenfekte edilmelidir,
- e) Kullanılmış olan gübre ve kanatlı altlıklarının bölgeden çıkışı yasaktır,
- f) Yem ve ekipmanların dışarı çıkarılmasına izinle müsaade edilir,
- g) Hava, kara yada demiryolu ile transit geçişlerde, orijin ve varış noktası, kontrol ve gözaltı bölgesinin dışında olduğunda ve ilan edilen alanlar içerisinde hayvanlar indirilmemek kaydıyla izinle müsaade edilir. Eğer gözetim bölgesinin içerisinde hayvanlar mecburi olarak alıkonacak olurlarsa bunlar şüpheli kabul edilir ve bunların daha sonraki hareketleri dikkatli bir şekilde tekrar değerlendirmeye alınır.

5.3.4.2. Epidemiyoloji

a) Uzman grup oluşturulması

Hastalığın erken döneminde deneyimli memurlardan oluşan küçük bir ekip oluşturulur. Bu ekibin görevi YHKM' e bilgi sağlamaktır.

YHKM' nin başkanı hastalığın kaynağına doğru izlenmesi amacına yönelik olarak ilk araştırma ekibi, klinik gözlem ekibi, bölge/mıntıka denetleme ve kontrol ekibi gibi farklı kategorilerde araştırma ekipleri ya da kişileri görevlendirir ve ilgili diğer tedbirlerin alınmasını sağlayacaktır.

b) Geriye ve ileriye doğru izleme İzleme araçları

İzleme çalışmalarında aşağıdaki bilgilere ihtiyaç duyulacaktır.

Sayım

İşletmede bulunan hayvanların sayısı, halihazırda ölmüş olan hayvanların sayısı, enfekte ya da kontamine olduğundan şüphelenilen hayvanların sayısı kaydedilir ve bu bilgiler sürekli güncel tutulur. Yine işletmedeki bütün yumurta stokları, et, et ürünleri, karkaslar, sıvı atık, gübre ve hayvan yemi ve çöplere ilişkin bilgiler kaydedilir ve bu bilgiler muhafaza edilir;

Bilgi toplama kontrol listesi

Toplanacak bilgiler ve yapılacak işlemler listelenir ve yazılı hale getirilir. Bu liste sürekli güncel tutularak tamamlanan ve yapılacak işlemler takip edilir.

TAVUK VEBASI (AVIAN INFLUENZA) KIRIKKALE ACİL EYLEM PLANI

Hayvan satış yerlerinin izlenmesi

YHKM yetkilileri KB ve GB içinde ve çevresinde bulunan bütün hayvan satılan yerlerin geriye ve ileriye doğru izlenmesini sağlar,

Klinik İzleme

Koruma Bölgesindeki ve Gözetim Bölgesindeki kanatlı hayvan bulunan bütün işletmeler ve hayvan sayıları belirlenir ve koruma bölgesindeki bütün işletmelere kontrol sıklığı 3 günü, gözetim bölgesindeki işletmelerde ise 10 günü geçmemek kaydıyla periyodik ziyaretler yapılarak hayvanlar AI semptomları yönünden incelenir ve bulgular düzenli kayıt altına alınır.

Hayvan bakıcı ve sahiplerine bu konuda detay bilgi verilerek günlük klinik inceleme yaptırılır, en ufak şüphe ve durum değişimi halinde irtibat kurulacak kişi ve iletişim bilgileri verilir. İncelemeler bölgedeki kordonun kaldırılmasına kadar devam ettirilmelidir.

5.3.4.3. KANATLILARIN TOPTAN ÖLDÜRÜLMESİ (İtlaf)

İtlaf stratejisi Enfekte Mekanlar (EB) ve Hastalık Temas Mekanlarında (HTB) uygulanan bir stratejidir. Enfekte kanatlıların itlafı ve imhası mevcut yasalara uygun olarak enfeksiyonun yayılmasını önleyecek en kısa zaman içinde gerçekleştirilme ihtiyacı akılda tutularak yerine getirilecektir. İtlaf stratejisi ancak diğer kontrol metotları ile birlikte uygulandığında başarılı olabilir, fakat bunlar stratejinin etkinliğini artırmak ve enfekte sürülerin kontrol altına alınmalarını sağlamak için kullanılacak ve gereksiz kanatlı itlafına meydan verilmeyecektir. En fazla enfekte ya da risk altında olduğu düşünülen kanatlılara itlaf işleminde öncelik verilecektir.

Tür hassasiyeti ve daha çok virüs saçan dikkate alınarak; yetkililer önceliği en başta hastalığa karşı daha hassas türlere ve daha fazla virüs saçan türlere daha sonra da diğerlerine vermelidirler; örneğin önce tavuklar sonra diğer hayvanlar.

Ayrıca bu işlemlerin, yabani kuşların ve diğer hayvanların enfekte organik maddelere erişimini önleyecek şekilde hayvan barınaklarının kapıları kapalı tutularak yapılmasına ihtiyaç vardır. Genel anlamda mümkün olduğunda yakma veya rendering yerine enfekte kanatlıların yerinde gömülme işlemi tercih edilebilir, ancak bunun hastalığın çıkış yerine dayalı olarak değerlendirilmesi gerekmektedir.

a) İtlaf ve elden çıkarma işlemlerinde gerekli personel ve ekipman

- Çiftlik giriş çıkışlarında enfekte mekanları tanımlamak için tahta direkler ve plastik kırmızı-beyaz şeritler,
- Gezici dezenfeksiyon birimleri,
- Gece aydınlatma araçları,
- Her enfekte çiftlik için en az bir RV,

- Aşırı çalışmayı önlemek için yeterli sayıda personel (itlaf görevlileri ve diğer personel),
- Karkasları çiftlik dışına taşımak için gerekli taşıt sayısının hesaplanması,
- Ölü kanatlıları taşıyacak taşıtların güzergahının belirlenmesi,
- Sürüleri kontrol etmek, sakinleştirmek, bayıltmak ve öldürmek için gerekli gaz, ilaç ve cihazlar,
- Enfekte materyalin atılmasında/imhasında kullanılan uygun konteynırlar.

b) İtlaf metotları

- Küçük kanatlı grupların (aile tipi işletmelerde) itlafı için narkotik ve anesteziik ürünlerin birleştirilmesinden oluşan ilaçların intrapulmoner olarak enjeksiyonu yapılarak, acı çekmeden birkaç saniye içinde ölüm sağlanır.
- Yüksek sayıda olan enfekte sürülerin öldürülmesi ise, uyuşturma amaçlı gaz veya hipnotiklerin kullanımını ve daha sonrasında ise asfeksi ile ölümün gerçekleşmesi için ya kümesin içinde veya İl Müdürlüğümüzce yaptırılan konteynırlar kullanılarak yapılacaktır.
- Gaz vererek asfeksi oluşturulması ördek ve kazlarda tavuklardaki kadar etkili değildir. Su kuşlarının insani yolla öldürülmeleri için enjeksiyon yolu veya sığır kastrasyon forsepsi kullanılarak yapılacaktır.

c) Kullanılacak gaz

Bu amaçla en yaygın olarak kullanılan gaz Karbondioksit gazıdır. Karbondioksit (CO₂) 17.5 kg/1000 m³: ortamı 30 dakikada doyurur ve 15 dakikada ölümler başlar.

5.3.4.4 HAYVANLAR VE HAYVANSAL ÜRÜNLERİN İMHASI

1-Kanatlıların İmha Edilmesi

Kanatlıların imhasında en yüksek güvenlik garantisi veren bir karkas imha metodu kullanılması tercih olunur.

Bu nedenle hidrojeolojik şartların izin vermesi halinde ve diğer kanatlıların güvenliğini tehlikeye sokma durumu ile birlikte, karkasların yeteri kadar biyolojik güvenliliği olmayan şartlarda nispeten uzun mesafelere taşınmasını gerektirmemesi halinde çukura gömme işlemine başvurulması tercih olunur.

Kül haline getirme sadece buna uygun yapılarda gerçekleştirilebilir, bunun için atım dumanlarının kül haline getirilmesi için yakım sonrası cihazları ile donatılmış olan, karkas imhası için kapasiteye sahip kül edici fırınların mevcut olması gereklidir. Ayrıca yüksek riskli malzemeler için olan termo-imha tesislerinin de kullanılması mümkündür.

Çeşitli işlevlerde görev alan bütün personel, enfekte olmuş olan kanatlı hayvanlar ile son

temastan sonra 3 gün boyunca ve aynı zamanda çalışmalar sırasında da olmak üzere, reseptif (hassas) hayvanların bulunduğu yerleri ziyaret etmemelidirler.

a) Çukura gömme ile ortadan kaldırma

Teşhis teyit edilir edilmez karkasların gömülmesi için çukur hazırlanmasına, mümkün olan en kısa sürede başlanmalıdır. Önceden seçilmiş olan yer muhtemelen enfekte olmuş olan merkezin yakınlarında veya mümkün olan en yakın yerde, tercihen yerleşimin olduğu yerlerden uzakta, hayvanların uğrağı olmayan, akarsulardan uzak, yer altı sularını kirletmeyecek yerlerde olmalıdır. Çukur en az iki metre genişliğinde ve yine en az iki metre derinliğinde olmalıdır.

Bu derinlikte, her biri yaklaşık 1,8 kg ağırlığında olan 300 hayvan için 1,3 m²'lik alan gerekli olur. Daha derine kazılması (3,6-6 metre) mümkün olduğunda, m² başına hayvan sayısı her bir metre derinlik ile birlikte iki katına çıkabilir. Karkasların ve/veya malzemenin çukura gömülme işlemleri sona erdikten sonra, bunların üzeri deliği kapatmadan önce sönmemiş kireç ile kaplanır. Delik daha sonra, fazlaca bastırmamaya dikkat göstererek toprak ile doldurulmalıdır, çünkü daha sonraki ayrışma olayları ile gaz oluşumu çatlakların meydana gelmesine neden olabilir. Dezenfekte edilebilir olmayan bütün malzeme (örnek olarak ahşap, kağıt, vb.) hayvanlar ile gömülür.

b) Rendering tesislerinde ortadan kaldırma

Karkasların transformasyon veya yakma tesislerine taşınmaları halinde, tümüyle sızdırmaz olan (kapağıda dahil olarak), muhtemelen taşıma için uygun olan, büyük kasalı kamyonların kullanılması gereklidir. Hayvanlar kesinlikle canlı olarak taşınmamalıdır.

Et unlarının üretimi için olan dönüşüm tesislerinde gerçekleştirilen imha işlemi, ilgili uygulamanın yarım saat boyunca en az 120°C'lik bir ısıda karkasların kıyma haline getirilmesinden sonra kabul edilebilir. Çevrim ile ilgili uygun kontroller, en azından bitmiş ürünün enfektifliği hakkında kontroller ile gerçekleştirilecektir.

Bu tesisler aşağıdaki minimum niteliklere sahip olmalıdırlar.

- a) Tesislere ulaşan yolların çimento yer döşemeleri olmalıdır, (atık su boşaltım yollarına ve arıtma tesisine maksimum dikkat gösteriniz.)
- b) Karkasların hermetik (hava geçirmeyen) kasalardan boşaltım işleminin gerçekleştirildiği yer, kıyma yapıcılara ulaşım platoları veya yakıcı fırın ağızları gibi, kaplı ve yer döşemeli olmalı ve ulaşım kapatılabilir olmalıdır,
- c) Platoların girişinde, iç kısma yerleştirilmiş olan bir yıkanma ve dezenfeksiyon noktası olmalıdır.

Tesisin normal faaliyeti, karkasların imhası için gerekli olan bütün süre boyunca durdurulur. Ticari faaliyete yeniden başlanmadan önce ve detaylı dezenfeksiyonlardan sonra üretim yaptığı et,

TAVUK VEBASI (AVIAN INFLUENZA) KIRIKKALE ACİL EYLEM PLANI

kemik unu, jelatin v.b. lerden numuneler alınarak tavuk vebası yönünden incelettilir.

c) İmha yerleri

Yönetmeliğe uygun, çevreye zarar vermeyecek şekilde imha yerleri hazırlanması işi yerel yönetim ile Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü ve Tarım ve Orman Bakanlığı 9. Bölge Müdürlüğüne yapılacaktır.

İmhada Karkas Taşıma

Topluca öldürülmüş olan hayvanların karkaslarının taşınması sızdırmaz ve hermetik (hava geçirmeyen) kapaklı kaplar ile gerçekleştirilmelidir.

Aracın sürücüsü kabinden inmemelidir ve eğer inmek zorunda kalırsa inmeden önce tek kullanımlık tulum ve ayakkabı giymelidir. Yeniden binerken, sürücü koltuğuna oturmadan önce giymiş olduğu tek kullanımlık giysileri teslim etmeyi sağlamalıdır.

Taşımada Dezenfeksiyon

- a) İşletmenin girişinde, işletmeden çıkan bütün araçları dezenfekte eden mobil bir dezenfeksiyon ünitesi bulundurulur,
- b) Personel girişte tümüyle giysilerini değiştirmeli ve bu amaçla hazırlanmış olan giysileri giymelidir. Personel, işini bitirdikten sonra giysilerini tümüyle değiştirmeli ve mobil duşlar noktasında çok titiz bir şekilde duş yapılmalıdır,
- c) Yükleme evresinde karkaslar, kasalara konuldukça bölüm uygun bir dezenfeksiyon işlemine tabii tutulur,
- d) Yükleme işlemleri sona erdikten sonra, motorlu araç enfekte olmuş alanı terk etmeden önce büyük bir dikkat gösterilerek dezenfekte edilmeli, bu uygulamaya özellikle tekerlekler, kasalar ve araba gövdesinin alt tarafları tabii tutulmalıdır. Enfekte olmuş alandan çıkmadan önce araç üzerindeki damlaların düşmeye bırakılması önemlidir,
- e) Karkasların boşaltım noktasında araç, kasaların içi de dahil olmak üzere, yıkanmalı ve dezenfekte edilmelidir, bu işlem platoların içine yerleştirilmiş olan dezenfeksiyon istasyonu tarafından gerçekleştirilir; kamyon bu alandan çıktıktan sonra, bu ortamda dezenfekte edilir. Kamyon tesisin girişine yerleşik olan dezenfeksiyon noktasında yeniden dışsal olarak dezenfekte edilir,
- f) İşletmenin dezenfeksiyonu ile ilgili olarak ise, toplu olarak öldürme sona erdikten sonra, ilgili bölüm dahilinde belirtilmiş olan talimatlara uyulmalıdır.

2. Hayvansal Maddelerin İmhası

Hastalık çıkan kümes veya işletmedeki yumurta, tavuk gübresi, tüyü ve yemlerin dışarı çıkarılması yasaktır. Bu hayvan maddelerinin kullanımına izin verilmez. Karkasların gömülmesi sisteminin kullanılması halinde, aşağıdaki bahsi geçen maddeler de aynı çukura konulabilir ve üzeri toprak ile kaplanabilir veya enfekte olmuş olan karkasların taşınması için öngörölmüş olan aynı metodlar ile bu malzemelerin yakıcılara taşınarak imha edilmesi gerekir.

Hastalık çıkan işletmelerdeki göz önüne alınacak başlıca materyaller şunlardır:

- a) Kanatlı gübresi,
- b) Yumurtalar ve yumurta türevleri,
- c) Saman,
- d) Yem ve diğer besinler,
- e) Tüyler,
- f) Yumurtalar için viol,
- g) İlaçlar ve aşılar.

5.3.4.5. TEMİZLİK VE DEZENFEKSİYON

Kanatlılar toptan imha edildikten sonra enfekte olmuş olan işletmelerin temizliği ve dezenfeksiyonu için uygulanması gereken prosedürler aşağıda belirtilmiştir.

- a) İşletmeye veya kümese bağlı olan kısımlar (kuluçka merkezi, yumurta ve taşıyıcıların toplanma odası, yumurtaların seçilmesi ve ambalajı için olan mekan, pastörizasyon tesisleri) fiziksel olarak veya fonksiyonel olarak uygun şekilde dezenfekte edilmelidirler. Ayrıca canlı hayvanların veya kuluçka ya da tüketim yumurtalarının, yem ve diğerlerinin taşınması için olan işletme taşıma araçları da aynı uygulamaya tabi tutulmalıdır,
- b) Duvarlar, zemin, alanlar ve tavanların temizliği titiz bir şekilde yapılmalı, bütün dışkı kabuklaşmaları kazınmalı, gerçekten dezenfekte edilebilir olan yüzeyler hazırlayacak şekilde, bütün dezenfekte edilemeyen yapılar sökülmeli ve imha edilmelidir,
- c) Kapalı olan yerlerin duvarları ve yerleri uygun dezenfekte edici solüsyon ile yıkanmalı, demir strüktürler ısı ile dekontamine edilmeli, eğer işlem riskli değilse aynı zamanda aleve de maruz bırakılmalıdırlar,
- d) Dış kısımlarda, mevcut her türlü organik kalıntının alınması ile detaylı bir temizlik yapıldıktan sonra, dezenfekte edici solüsyon ile yıkanmalıdırlar,
- e) Çimentolanmamış olan açık alanlarda, birden fazla olmak üzere aynı dezenfekte edici solüsyon ile uygulamaya tabi tutulmalıdır. İşletmede mevcut olan bütün alet ve makineler bir araya toplanmalı, titiz bir şekilde temizlenmeli ve dezenfekte edilmelidir. Bu evre sona erdikten sonra

TAVUK VEBAASI (AVIAN INFLUENZA) KIRIKKALE ACİL EYLEM PLANI

kümesler, açık alanlar vb. uygun dezenfekte edici madde ile uygulamaya tabi tutulur,

- f) Su deposu, boru sistemleri, kanallar ve su içme araçları uygun bir dezenfekte edici solüsyon ile uygulamaya tabi tutulmalıdır ve solüsyon en az 48 saat boyunca dezenfekte edilecek olan yapılarda kalmalıdır,
- g) Yem siloları boşaltılmalı ve yem kalıntılarını düşürmek için bu silolara vurulmalıdır, daha sonra yukarıdan sıcak sulu hidro temizleyicisi ile yıkanmalı ve daha sonrasında dumanlanmalıdırlar. Yemlikler ve yuvalar sökülmeli ve hidro temizleyici ile temizlenmeli ve daha sonrasında dezenfekte edilmelidir,
- h) İzinli olarak işletmeye ulaşan bütün kişilerin dezenfeksiyona tabi tutulmasını sağlamak için, mobil bir dezenfeksiyon istasyonu bütün dezenfeksiyon evrelerinin sonuna kadar işletmenin girişinde kalmalıdır,
- i) Personel toptan imha evrelerinde olduğu gibi hareket etmeye devam etmelidir,
- j) Temizlenmiş ve dezenfekte edilmiş olan mekanlar dumanlamaya tabi tutulmalıdır,
- k) 15 gün sonra su ve yem dağıtım tesislerinin buharlanmasını ve dezenfeksiyon işlemleri tekrar edilmelidir.

Ön Temizlik ve Dezenfeksiyon

- a) Kanatlı karkasları imha edilmek üzere alınır alınmaz, kanatlı kümesleri ve ilgili bölümleri ve toptan imha ve ölüm sonrası muayene sırasında kontamine olmuş olan binaların, avluların vb.'nin bütün bölümleri uygun dezenfektanlar ile uygulamaya tabi tutulmalıdır.
- b) Binaları, avluları, aletleri vb.'yi kontamine etmiş olma ihtimali olan her türlü kanatlı dokusu ve yumurtaları uygun şekilde alınmalı ve karkaslar ile birlikte ortadan kaldırılmalıdır.
- c) Kullanılmış olan dezenfektan uygulamaya tabi tutulmuş olan yüzey üzerinde en az 24 saat boyunca kalmalıdır.

Son Temizleme ve Dezenfeksiyon

- a) Yağ ve pislikler yağ alıcı bir ürün uygulanarak bütün yüzeylerden silinmeli ve daha sonrasında su ile yıkanmalıdır.
- b) Su ile yıkandıktan sonra yukarıda belirtilen yüzeyler yeniden bir dezenfektan ile uygulamaya tabi tutulmalıdır.
- c) Yedi gün sonra mekanlar yağ alıcı bir ürün ile uygulamaya tabi tutulmalı, soğuk su ile durulanmalı, bir dezenfektan kullanılmalı ve yeniden su ile durulanmalıdır.

Taşıma Araçlarında Temizlik ve Dezenfeksiyon

Barınaklara giren ve çıkan herhangi bir taşıt ya da römorkun gerek dış tarafları gerekse de alt kısımları temizlenip dezenfekte edilecektir tekerlekler dahil (tekerleklerin bütün taban çeperi dahil), jantlar, çamurluklar]. Taşıt ya da römorkun kanatlı taşınan kısımları da temizlenmeli ve dezenfekte edilmelidir. Taşıtın içi de dahili gözle görülebilen bütün çamur, pislik, hayvan dışkısı, sıçramış atıklar

TAVUK VEBASI (AVIAN INFLUENZA) KIRIKKALE ACİL EYLEM PLANI

ve diğ er benzeri maddeler temizlenmeli ve giderilmelidir.

Hastalı ğ a Karşı Kullanılacak Başlı ca Dezenfektanlar

a) Sodyum Hipoklorit : Aktif klor içinde % 2'lik solüsyon.

b) Formalin+Permanganat : Kapalı ortamlarda dumanlama

5.3.4.6. HASTALIK BÖLGESİNİN KONTROLÜ

Hastalı ğ ı takiple görevli hükümet veteriner hekimi hastalık tamamen sönünceye kadar bölgeyi kontrol eder. Tavuk vebası insanlara da bulaşabileceğ inden, Resmi Veteriner Hekim hastalık hakkında hayvan sahiplerine ve mahalli sağlık teşkilatına bilgi verir.

5.3.4.7. HASTALIĞIN SÖNÜŞÜ

Tavuk vebası hastalı ğ ında alınan karantina tedbirleri son imhadan 21 gün sonra gerekli periyodik dezenfeksiyonlar yapıldıktan sonra kaldırılır.

6- EĞİTİM

6.1. İlgili Personelin Eğitimi:

İl ve İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğünde Çalışan Resmi Veteriner Hekimler, Veteriner Sağlık Teknikerleri/Teknisyenleri, Serbest Veteriner Hekimler AI (Tavuk Vebası) hakkında bilgilendirilmişlerdir. Personel AI nin teşhis metotları ve hastalıkla mücadele konusunda düzenli olarak eğitime devam edilecektir.

Personelin eğitiminde;

- AI nin klinik teşhisi,
- Hayvandan hayvana, hayvandan insana bulaşma yolları,
- KB ve GB'deki enfekte mekanlarda uygulanan prosedürler (sanitasyon ve imha),
- YHKM'deki prosedürler,
- Kayıt tutulması,
- Bildirim ve yayım prosedürleri, konuları işlenmiştir.

6.2. Farklı grupların eğitimi

- Hayvan Sahipleri,
- Çiftçiler,
- Satıcılar,
- Polis, jandarma ve belediye zabıtaları

6.3. Eğitim programının uygulanması

Hastalığın klinik belirtilerle ilgili resim ve video görüntüleri ve AI virüsü ile enfekte bir sürüdeki sağlık ve verim kayıtlarının nasıl değiştiğine ilişkin örnekler.

6.4. Bu programla ilgili sorumluluk

Kırıkkale AI Acil Eylem Planı eğitim programlarının uygulanmasından TOBİM sorumludur.

7- HASTALIK BİLİNCİ VE HALKLA İLİŞKİLER

7.1. Giriş

Hastalıkla ilgili kamuoyunu ilgilendiren bilgiler çok dikkatli bir şekilde hazırlanarak YHKM yayım bölümü tarafından yayımlanacaktır.

7.2. Raporlama şartı

Hastalık şüphesi, teşhisi ya da teyidi durumunda en kısa sürede GKGM' ne bilgi verilecektir. Halkın bilgilendirilmesi Bakanlığımız emirleri doğrultusunda Vali veya YHKM tarafından belirlenen bir sözcü tarafından yapılacaktır.

7.3. Tanıtım

TOB Bültenlerin yayımları, tarımla ilgili basın ve radyo yayımları ile köy ziyaretleri ve TV kanalları yoluyla çiftçiler için sohbet programları şeklinde tanıtım yapılacaktır. Bu yayınlara ek olarak <http://www.tarimorman.gov.tr> , <http://www.kusgribi.gov.tr> , <http://oie.int> ve <http://.europa.eu.int> İnternet siteleri kamuoyunun hastalık bilincinin muhafazası için kullanılacaktır.

YEREL HASTALIK KRİZ MERKEZİ (YHKM)

ADRESİ :

İl Tarım ve Orman Müdürlüğü

Hayvan Sağlığı Yet. ve Su Ür. Şube Müdürlüğü

KIRIKKALE

Telefon: 0 318 224 29 38

Faks : 0 318 224 25 92

71.haysag@tarimorman.gov.tr

TAVUK VEBASI (AVIAN INFLUENZA) KIRIKKALE ACİL EYLEM PLANI

İl Tarım ve Orman Müdürlüğü

71100 Kırıkkale

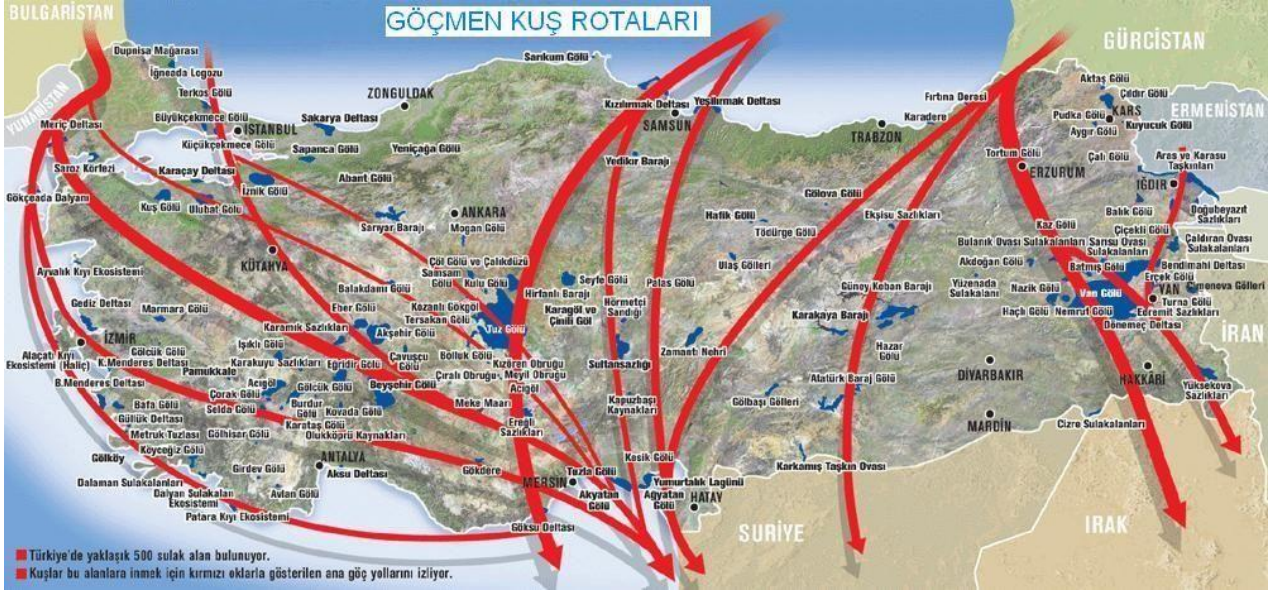
Elektronik Ağ: kirikkale.tarimorman.gov.tr

Bilgi İçin İrt: N. KARTAL - Veteriner Hekim

Tel : (0318) 2242938 Fax: 2242557

e-posta: 71.haysag@tarimorman.gov.tr

GÖÇMEN KUŞ ROTALARI

ULUSLARARASI ÖNEME SAHİP SULAK ALANLAR

TAVUK VEBASI (AVIAN INFLUENZA) KIRIKKALE ACİL EYLEM PLANI

İl Tarım ve Orman Müdürlüğü
 71100 Kırıkkale
 Elektronik Ağ: kirikkale.tarimorman.gov.tr

Bilgi İçin İrt: N. KARTAL - Veteriner Hekim
 Tel : (0318) 2242938 Fax: 2242557
 e-posta: 71.haysag@tarimorman.gov.tr

**2021 YILI İLÇELER BAZINDA KÖY KANATLI MEVCUTLARI
(KÖY TAVUKLARI)**

İLÇE ADI	Kanatlı Türleri					
	Tavuk	Hindi	Ördek	Kaz	Güvercin	Diğer Kümes Hayvanları
01-Merkez	9.397	245	255	546	591	-
02-Bahşili	5.455	152	55	139	320	-
03-Balışeyh	5.210	175	100	450	55	-
04-Çelebi	5277	122	105	355	110	-
05-Delice	6002	278	42	1180	265	-
06-Karakeçili	4000	100	20	145	80	-
07-Keskin	2186	97	10	55	925	-
08-Sulakyurt	3800	350	250	920	210	-
09-Yahşihan	3.890	265	18	175	80	-
TOPLAM	45.217	1.784	855	3.965	2.636	-

TAVUK VEBASI (AVIAN INFLUENZA) KIRIKKALE ACİL EYLEM PLANI

İl Tarım ve Orman Müdürlüğü
71100 Kırıkkale
Elektronik Ağ: kirikkale.tarimorman.gov.tr

Bilgi İçin İrt: N. KARTAL - Veteriner Hekim
Tel : (0318) 2242938 Fax: 2242557
e-posta: 71.haysag@tarimorman.gov.tr

**KIRIKKALE İLİ 2022 YILI İLÇELER BAZINDA
TİCARİ KANATLI İŞLETMELERİ**

İLÇESİ	TAVUK						HİNDİ
	Yumurtacı İşletme Sayısı	Broiler İşletme Sayısı	Damızlık İşletme Sayısı	İşletme Kapasiteleri			
				Yumurtacı	Broiler	Damızlık	
1-Balışeyh	-	-	1	-	-	650.000	-
2-Yahşihan	1	-	-	260.000	-	-	-
TOPLAM	1	-	1	260.000	-	650.000	-

KIRIKKALE İLİ DOĞAL SULAK ALANLARI

SIRA NO	İLÇE ADI	SULAK ALAN
1	BAHŞILI	KIZILIRMAK
2	BALIŞEYH	AKÇAKAVAK GÖLETİ
3	DELİCE	DELİCE IRMAĞI
4	KESKİN	CERİTMÜMİNLİ GÖLETİ CİNALİ GÖLETİ KAPULUKAYA BARAJI DAĞSOLAKLISI GÖLÜ ESATMÜMİNLİ GÖLÜ
5	SULAKYURT	SULAKYURT BARAJI SARIKIZLI GÖLETİ FARAŞLI GÖLETİ KIZILIRMAK
6	YAHŞIHAN	MAHMUTLAR GÖLETİ KIZILIRMAK

TAVUK VEBASI (AVIAN INFLUENZA) KIRIKKALE ACİL EYLEM PLANI

İl Tarım ve Orman Müdürlüğü
71100 Kırıkkale
Elektronik Ağ: kirikkale.tarimorman.gov.tr

Bilgi İçin İrt: N. KARTAL - Veteriner Hekim
Tel : (0318) 2242938 Fax: 2242557
e-posta: 71.haysag@tarimorman.gov.tr

KIRIKKALE İLİ İDARİ DURUM

İLÇE ADI	BELEDİYE SAYISI	KÖY SAYISI
MERKEZ	2	8
BAHŞİLİ	1	5
BALIŞEYH	1	26
ÇELEBİ	1	13
DELİCE	2	40
KARAKEÇİLİ	1	2
KESKİN	1	56
SULAKYURT	1	26
YAHŞİHAN	1	7
TOPLAM	11	183

İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ SAĞLIK PERSONELİ İLETİŞİM LİSTESİ

UNVAN	ADI SOYADI	TELEFON İŞ	TELEFON CEP
VETERİNER HEKİM	Nurettin KARTAL	0318 224 29 38	0533 715 6686
VETERİNER HEKİM	Mehmet DOĞAN	0318 224 29 38	0505 491 7821
VETERİNER HEKİM	Ö. Selim YILMAZ	0318 224 29 38	0535 588 4703
VETERİNER HEKİM	Yeşim PARLAK	0318 224 29 38	0543 253 7745
VETERİNER HEKİM	Orhan ÇETİN	0318 224 29 38	0542 524 2522
VETERİNER HEKİM	Sezgi AYCAN	0318 224 29 38	0537 956 3998
VETERİNER HEKİM	Ahmet SAĞLAM	0318 224 29 38	0507 561 6179
VET.SAĞ.TEK.	Cemal DİNÇ	0318 224 29 38	0530 540 3274
VET.SAĞ.TEK.	Mustafa ÖZTÜRK	0318 224 29 38	0531 737 7135
VET.SAG.TEK.	Muhammed KARATAŞ	0318 224 29 38	0530 897 9749
VET.SAG.TEK.	Ali Kerim UYAR	0318 224 29 38	0542 368 0315

TAVUK VEBASI (AVIAN INFLUENZA) KIRIKKALE ACİL EYLEM PLANI

İLÇE MÜDÜRLÜĞÜ SAĞLIK PERSONELİ İLETİŞİM LİSTESİ

İLÇE	UNVAN	ADI SOYADI	İŞ TELEFONU	CEP TELEFONU
BAHŞİLİ	Veteriner Hekim	Mustafa ARSLAN	0318 366 1487	0534 775 5250
	Veteriner Hekim	Recep BULUT	0318 366 1487	0505 366 0352
	Vet. Sağ. Tek.	Yunus YORULMAZ	0318 366 1487	0546 520 9167
BALIŞEYH	Veteriner Hekim	A. Ozan EKİNCİ	0318 713 7111	0507 926 1086
	Veteriner Hekim	Cumali YAKUT	0318 713 7111	0507 502 7843
	Vet. Sağ. Tekn.	Onur KARATAŞ	0318 713 7111	0541 204 7355
	Vet. Sağ. Tekn.	Güner SATILMIŞ	0318 713 7111	0535 872 4415
ÇELEBİ	İlçe Müdür V.	Yıldıray AYAN	0318 414 5164	0533 639 4586
	Veteriner Hekim	İsmail MERT	0318 414 5164	0537 419 1924
DELİCE	İlçe Müdür V.	Alican YORULMAZ	0318 618 5015	0544 576 7998
	Veteriner Hekim	Gökhan AYDEMİR	0318 618 5015	0506 714 3170
	Veteriner Hekim	Gülçin GÜVEN	0318 618 5015	0505 403 1668
KARAKEÇİLİ	Veteriner Hekim	Emine DUMAN	0318 474 3492	0505 278 1437
	Veteriner Hekim	Yunus Fatih YAZICI	0318 474 3492	0544 296 9091
KESKİN	İlçe Müdürü	Serdal AVCI	0318 515 3060	0537 962 5435
	Veteriner Hekim	Çetin TUNÇAY	0318 515 3060	0544 571 7672
	Veteriner Hekim	Serkan KEMALLI	0318 515 3060	0507 342 2742
	Veteriner Hekim	Emine SAĞDIÇ	0318 515 3060	0539 619 8289
	Veteriner Hekim	Mücahit KANDEMİR	0318 515 3060	0533 641 4253
	Veteriner Hekim	Çağatay DÖNMEZ	0318 515 3060	0555 760 3431
	Veteriner Sağ. Tek.	Osman KÜRKCÜ	0318 515 3060	0541 674 3880
	Veteriner Hekim	Abdullah CEYHAN	0318 515 3060	0553 420 7106
SULAKYURT	Veteriner Hekim	Mücahit BALOĞLU	0318 812 7010	0541 784 9972
	Vet. Sağ. Tek.	Abdulkadir ALKAN	0318 812 7010	0505 296 6709
YAHŞİHAN	Veteriner Hekimi	Ceyda DÜNDAR	0318 357 3502	0505 292 4158
	Veteriner Hekimi	Gurur KOCAKAP	0318 357 3502	0507 859 4029
	Veteriner Hekimi	Neslihan YILDIZ	0318 357 3502	0551 696 8668
	Vet. Sağ. Tek.	Oğuzcan ALTUN	0318 357 3502	0545 851 2714
	Sağ. Tek.	Tahsin ERTÜRK	0318 357 3502	0505 869 3491
	Vet. Sağ. Tek.	Hasan HACIOĞLU	0318 357 3502	0535 821 7732

TAVUK VEBASI (AVIAN INFLUENZA) KIRIKKALE ACİL EYLEM PLANI

İl Tarım ve Orman Müdürlüğü
71100 Kırıkkale
Elektronik Ağ: kirikkale.tarimorman.gov.tr

Bilgi İçin İrt: N. KARTAL - Veteriner Hekim
Tel : (0318) 2242938 Fax: 2242557
e-posta: 71.haysag@tarimorman.gov.tr

KIRIKKALE İL MÜDÜRLÜĞÜ KUŞ GRİBİ MALZEME LİSTESİ

MALZEME	MERKEZ	BAHŞİLİ	BALIŞEYH	ÇELEBİ	DELİCE	KARAKEÇİLİ	KESKİN	SULAKYURT	YAHŞİHAN
Arabalı Benz.Pulv. (adet)	1	1	1	1	1	1	-	-	1
Cerrahi Eldiven (kutu)	50	10	20	15	5	10	10	2	5
Cerrahi Makas (adet)	10	1	1	2	2	2	1	2	1
Co2 Tüpü+Regülatör (adet)	5	1	1	1	1	1	1	2	2
Dişli Penset (adet)	13	-	-	1	2	1	1	1	1
Düz Penset (adet)	14	1	-	1	2	1	1	1	-
FFP-3 Maske (adet)	100	20	1	20	20	3	40	20	20
Galoş Çizme (kutu)	15	1	1	1	2	2	2	24	2
Gözlük (adet)	30	5	12	10	3	9	10	14	10
Virkon S (1 kg)	15	2	4	14	3	3	2	3	-
İyosep (5 Lt.)	-	-	-	-	0	1	1	-	-
Kafa Feneri (adet)	29	2	3	2	2	2	3	4	2
Lastik Çizme (çift)	15	2	-	1	1	3	6	3	5
Long Life 250-S	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Nitril Eldiven (adet)	50	2	-	2	1	2	-	5	-
Num.Nakil Kabı 50 Lt. (adet)	25	1	-	1	1	-	2	1	1
Num.Nakil Kabı 25 Lt (adet)	-	1	-	1	1	-	1	1	-
Buz Aküsü (adet)	150	5	-	5	10	5	25	15	40
Buz Aküsü 50'li (adet)	-	-	-	-	-	1	-	1	-
Öldürme Taş.Kont. (Küç.)(adet)	40	-	-	1	-	-	-	1	1
Öldürme Taş.Kont (Büy.)(adet)	4	-	1	-	2	1	1	1	1
Plastik Ast.Eldiven (adet)	40	2	-	2	2	1	6	10	-
Povisep	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Sırt Pülverizatörü (adet)	5	1	1	1	0	2	1	1	2
Tıbbi Atık Poşeti (adet)	250	30	50	40	30	10	50	30	40
Tulum (adet)	400	15	25	30	25	20	50	40	20
Veteriner Çantası (adet)	22	2	2	2	3	3	2	2	2
Virargi Puls VT-49 (20 Lt)	1	-	-	-	-	-	1	-	-

TAVUK VEBASI (AVIAN INFLUENZA) KIRIKKALE ACİL EYLEM PLANI

İL/İLÇE MÜDÜRLÜĞÜ RESMİ ARAÇ DURUMU

İLÇELER	OTOMOBİL	PİKAP	MİNİBÜS	JİP	TİCARİ VAN
MERKEZ	1	1	-	-	1
BAHŞİLİ	1	-	-	-	-
BALIŞEYH	2	-	-	-	-
ÇELEBİ	-	1	-	-	-
DELİCE	2	1	-	-	-
KARAKEÇİLİ	-	1	-	-	-
KESKİN	2	-	-	-	1
SULAKYURT	2	1	-	-	-
YAŞİHAN	1	2	-	-	-

TAVUK VEBASI (AVIAN INFLUENZA) KIRIKKALE ACİL EYLEM PLANI

İl Tarım ve Orman Müdürlüğü
71100 Kırıkkale
Elektronik Ağ: kirikkale.tarimorman.gov.tr

Bilgi İçin İrt: N. KARTAL - Veteriner Hekim
Tel : (0318) 2242938 Fax: 2242557
e-posta: 71.haysag@tarimorman.gov.tr

YEREL HASTALIK KRİZ MERKEZİ (YHKM) ASİL ÜYELERİ İLETİŞİM LİSTESİ

ADI SOYADI	GÖREVİ (YHKM)	UNVAN	TELEFON NO	FAX NO
Hacı Mehmet KARA	Vali Yardımcısı	Vali Yardımcısı	0318 333 5500	0318 333 5543
Abdullah LEBLEBİCİER	Başkan Vekili	Şube Müdürü	0318 224 2546	0318 224 6060
Barış CÜCEN	Üye	İl Jandarma Komutanı	0318 233 49 98	0318 233 34 23
Murat AĞIRTAŞ	Üye	İl Sağlık Müdürü	0318 233 1229	0318 233 0667
Mehmet SAYGILI	Üye	Belediye Başkanı	0318 224 2770	0318 224 2816
Fahri BULUT	Üye	İl Emniyet Müdürü	0318 333 5500	0318 333 5543
Musa KAYA	Üye	Tarım ve Orman Bakanlığı IX. Bölge Müdürü	0318 220 0671-72	0318 220 0675
İbrahim BAYRAKTAR	Üye	Kırıkkale Defterdarı	0318 224 2630	0318 224 5438
Orhan ÖZTÜRK	Üye	Ziraat Odası Başkanı	0318 212 1468	0318 212 1467
Koray ARSLAN	Üye	Belediye Zabıta Müdürü	0318 224 2770	0318 224 2816
Ali ÖNDER	Üye	Veteriner Hekimler Odası Temsilcisi	0544 252 3371	-

NOT: 1) Gerek görülmesi halinde diğer kamu kurum temsilcileri de YHKM' ne üye olarak alınabilecektir. (EK-11 Listeden)
2) Salgının çıktığı yerin Belediye Başkanı YHKM' ne üye olarak alınacaktır. (EK-11 Listeden)

TAVUK VEBASI (AVIAN INFLUENZA) KIRIKKALE ACİL EYLEM PLANI

İl Tarım ve Orman Müdürlüğü
71100 Kırıkkale
Elektronik Ağ: kirikkale.tarimorman.gov.tr

Bilgi İçin İrt: N. KARTAL - Veteriner Hekim
Tel : (0318) 2242938 Fax: 2242557
e-posta: 71.haysag@tarimorman.gov.tr

YEREL UZMAN GRUBU (YUG) ÜYELERİ LİSTESİ

ADI SOYADI	ÜNVANI	GÖREV YERİ	TELEFON NO	FAX NO
Dr. Cevdet YARALI	Enstitü Müdürü	Etlik Veteriner Kontrol Merkez Araştırma Enstitü Müdürlüğü	0312 326 0090	0312 321 1755

İLÇE HABERLEŞME LİSTESİ

GÖREVİ	ADI SOYADI	TELEFON	FAX
Bahşılı Kaymakamı	Erdem KARANFİL	0554 537 6606	0318 366 14 80
Bahşılı Belediye Başkanı	Recep Zafer TEKİN	0318 366 1642	0318 366 1771
Balışeyh Kaymakamı	İbrahim GÖKÇE	0318 713 7110	0318 713 7110
Balışeyh Belediye Başkanı	Ali DEDELİOĞLU	0318 713 7025	0318 713 7180
Çelebi Kaymakamı	Ahmet Nuri DEMİR	0318 414 5000	0318 414 5227
Çelebi Belediye Başkanı	Yaşar ERDEMİR	0318 414 5600	-
Delice Kaymakamı	Muhammet Burak AKKÖZ	0318 618 5003	0318 618 5031
Delice Belediye Başkanı	Turgut ÖZDEM	0318 618 5244	0318 618 5807
Karakeçili Kaymakamı	Mustafa Arslan ŞAHİN	0318 474 3484	0318 474 3493
Karakeçili Belediye Başkanı	Veysel AYDEMİR	0318 474 3017	0318 474 3008
Keskin Kaymakamı	Tunahan ÇİL	0318 515 3037	0318 515 3286
Keskin Belediye Başkanı	Dede YILDIRIM	0318 515 3483	-
Sulakyurt Kaymakamı	Hasan ERDOĞAN	0554 846 6090 / 0318 812 7034	0318 812 7128
Sulakyurt Belediye Başkanı	İsmail BİLDİK	0318 812 7011	0318 812 7757
Yahşihan Kaymakamı	Ender Faruk UZUNOĞLU	0318 357 3001	0318 357 3003
Yahşihan Belediye Başkanı	Osman TÜRKYILMAZ	0318 357 2560	0318 357 3787

TAVUK VEBASI (AVIAN INFLUENZA) KIRIKKALE ACİL EYLEM PLANI

İl Tarım ve Orman Müdürlüğü
71100 Kırıkkale
Elektronik Ağ: kirikkale.tarimorman.gov.tr

Bilgi İçin İrt: N. KARTAL - Veteriner Hekim
Tel : (0318) 2242938 Fax: 2242557
e-posta: 71.haysag@tarimorman.gov.tr

İLÇE TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ HABERLEŞME LİSTESİ

GÖREVİ	ADI SOYADI	İŞ TEL	CEP TEL
Bahşili İlçe Müdürü	Recep BULUT	0318 366 1487	0505 366 0352
Balışeyh İlçe Müdürü	Fatma Duygu KARA	0318 713 7111	0505 230 0458
Çelebi İlçe Müdürü	Yıldıray AYAN	0318 414 5164	0533 639 4586
Delice İlçe Müdürü	Ali Can YORULMAZ	0318 618 5015	0544 576 7998
Karakeçili İlçe Müdürü	Orhan GÜVENÇ	0318 474 3492	0539 417 0349
Keskin İlçe Müdürü	Serdal AVCI	0318 515 3060	0537 962 5435
Sulakyurt İlçe Müdürü	Fevzi YILDIZ	0318 812 7010	0505 417 15 91
Yahşihan İlçe Müdürü	Süleyman TOĞRUL	0318 357 3502	0535 445 8540

TAVUK VEBASI (AVIAN INFLUENZA) KIRIKKALE ACİL EYLEM PLANI

İl Tarım ve Orman Müdürlüğü
71100 Kırıkkale
Elektronik Ağ: kirikkale.tarimorman.gov.tr

Bilgi İçin İrt: N. KARTAL - Veteriner Hekim
Tel : (0318) 2242938 Fax: 2242557
e-posta: 71.haysag@tarimorman.gov.tr

KIRIKKALE İLİ SERBEST VETERİNER HEKİMLER İLETİŞİM LİSTESİ

İLÇE	KLİNİK ADI	ADI SOYADI	MUAYENEHANENİN ADRESİ	İLETİŞİM
Merkez	Cemal Karakoç Veteriner Kliniği	Cemal KARAKOÇ	Yenidoğan Mah. Mimar Sinan Cad. No:13 KIRIKKALE	0530 527 8483 0318 212 5788
Merkez	Fırat Veteriner Kliniği	Fuat TURGUT	Yenidoğan Mah. Cumhuriyet Cad. No:27 KIRIKKALE	0542 405 4977 0318 224 9632
Merkez	Hakan Güney Tarım Makinaları Çevre Sağ.Vet.Tem.Tic.Ltd.Şti.	Hakan GÜNEY	Yenidoğan Mah. Turgut Reis Cad. Doruk İş Hanı No: 27 KIRIKKALE	0532 456 5129
Merkez	Bostancı Veteriner Kliniği	Yusuf BOSTANCI	Yenidoğan Mah. Mimar Sinan Cad. Lale Apartmanı No:4-C KIRIKKALE	0533 773 2461
Merkez	Fer-Vet Veteriner Kliniği	Hazım ZENGİN	Yenidoğan Mah. Mimar Sinan Cad. No:13 KIRIKKALE	0536 468 4284
Merkez	Habib Albayrak Veteriner Kliniği	Habib ALBAYRAK	Ahılı Köyü Ömerli Mevki Armutlu Cad. No: 43 KIRIKKALE	0533 686 8026 0318 277 3107
Merkez	Osmanlı Veteriner Kliniği	Mehmet BALOĞLU	Gürler Mah. 688 Sokak No: 7-E KIRIKKALE	0533 4757801 0318 416 2208
Merkez	Hayat Veteriner Kliniği	Hakan PARLAK	Gürler Mah. Menderes Ca. 687 Sok. İyibilen Apt. No:1-B KIRIKKALE	0533 300 7395
Merkez	Dr. Pet Veteriner Kliniği	Behiye GÜMÜŞKALE DÜNDAR	Güzeltepe Mah. Atatürk Bulvarı No:140/E KIRIKKALE	0542 802 7335
Merkez	Onur Bozkurt Veteriner Kliniği	Onur BOZKURT	Gürler Mah. 692. Sk. No:5 KIRIKKALE	0544 851 8136
Merkez	Dumanlar Veteriner Kliniği	Ümit DUMAN	Gürler Mah. 688. Sk. No:14/a Merkez/KIRIKKALE	0506 148 8358
Merkez	Şifa Veteriner Kliniği	Coşkun Tuna ÇOBAN	Yenidoğan Mah. Mimar Sinan Cd. No:24/5 Merkez/KIRIKKALE	0551 860 2012
Balışeyh	Çare Veteriner Muayenehanesi	Erdal ÖCAL	Yeni Mahalle Samsun Yolu Üzeri No:14 Balışeyh/KIRIKKALE	0505 282 2924
Balışeyh	Balışeyh Veteriner Kliniği	Şeref YILDIZ	Yeni Mah. Samsun Yolu Bulvarı No:27 Balışeyh/KIRIKKALE	0533 266 7628
Keskin	Tunahan Veteriner Kliniği	Ömer TUNA	Yenice Mah. Cumhuriyet Meydanı Bedesten İçi No: 12 Keskin/KIRIKKALE	0532 527 0402 0318 515 5060
Keskin	Asel Veteriner Kliniği	Ali ÖNDER	Bozkurt Mah. Kırşehir Cad. No:8 Keskin/KIRIKKALE	0544 252 3371 0318 515 3535
Keskin	Öz Tunahan Veteriner Kliniği	Murat Burak TAŞÇI	Gürler Mah. İsmet İnönü Cad.No:2-C KIRIKKALE	0506 638 8603
Sulakyurt	Öncel Veteriner Kliniği	Hüseyin ÖNCEL	Yenice Mah. Prof. Dr. Beşir Atalay Cad. No: 17 Keskin/KIRIKKALE	0555 4286682
Yahşihan	Rakun Veteriner Kliniği	Metehan Turan CEBECİ	Yenişehir Mah. Fevzi Çakmak Cad. 240 Sk. No:14 Yahşihan/KIRIKKALE	0507 384 9723 0552 267 8464
Yahşihan	Abdullah Uzunoğlu Veteriner Kliniği	Abdullah UZUNOĞLU	Kızılırmak Mah. 3 Sokak No:5 Yahşihan/KIRIKKALE	0532 366 9051

TAVUK VEBASI (AVIAN INFLUENZA) KIRIKKALE ACİL EYLEM PLANI

İl Tarım ve Orman Müdürlüğü
71100 Kırıkkale
Elektronik Ağ: kirikkale.tarimorman.gov.tr

Bilgi İçin İrt: N. KARTAL - Veteriner Hekim
Tel : (0318) 2242938 Fax: 2242557
e-posta: 71.haysag@tarimorman.gov.tr

**KIRIKKALE İLİNDE FAALİYET GÖSTEREN
KANATLI KESİMHANELERİ VE İMHA
YERLERİ LİSTESİ**

KESİMHANELER :

KIRIKKALE İLİNDE RESMİ KANATLI KESİMHANESİ YOKTUR.
(SİNCAN ET VE SÜT KURUMU)

İMHA YERLERİ :

YEREL YÖNETİMLER İLE TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI 9. BÖLGE
MÜDÜRLÜĞÜ TARAFINDAN BELİRLENECEKTİR.

TAVUK VEBASI (AVIAN INFLUENZA) KIRIKKALE ACİL EYLEM PLANI

İl Tarım ve Orman Müdürlüğü
71100 Kırıkkale
Elektronik Ağ: kirikkale.tarimorman.gov.tr

Bilgi İçin İrt: N. KARTAL - Veteriner Hekim
Tel : (0318) 2242938 Fax: 2242557
e-posta: 71.haysag@tarimorman.gov.tr

KİT NO 1 (RV ve LV İçin Ekipman Listesi)

- 1- Mihrak Araştırma Formları ve diğer doldurulması gereken formlar
- 2- İki adet kalem, kağıt ve not defteri
- 3- GPS aleti
- 4- Dijital fotoğraf makinesi
- 5- Klinik ziyaret ve örnek alma işlemleri için gerekli ekipman;
 - a) 5 adet tek kullanımlık tulum (bedenler kontrol edilecek)
 - b) Tek kullanımlık şapka (Tulumlar kapşonlu değilse)
 - c) Koruyucu gözlük ve maske
 - d) 2 çift lastik ve 5 çift lateks eldiven
 - e) El ve kafa feneri ve elektrikli seyyar lamba
 - f) 5 çift tek kullanımlık galoş
 - g) Sağlam, sızdırmaz muayene ve numune çantası
 - h) Aktif dezenfektan solüsyonu
 - i) %70'lik alkol
 - j) Sabun
 - k) Kağıt peçete-havlu
 - l) El spreyi içinde dezenfektan
 - m) 5 adet sızdırmaz numune kabı
 - n) 100 adet 2 ml. Ve/veya 5 ml. lik enjektör ve iğneleri
 - o) Kan tüpleri ve tüp taşıyıcılar
 - p) Steril svaplar ve tüpleri
 - q) Virüs taşıma vasatı içeren 50 adet test tüpü
 - r) 100 adet ince küçük plastik poşet
 - s) 1 bıçak
 - t) 2 adet cerrahi makas
 - u) 2 çift forseps
 - v) Suyu dayanıklı bant
 - w) 2 adet cam kalemi
 - x) 1 termos numune kabı
 - y) 5 dondurulmuş buz aküsü
 - z) Etiketler ve kalemler
 - aa) 10 adet siyah çöp poşeti
 - bb) 50 adet paket lastiği
 - cc) Mukavva kutu

Bu kitler en az iki takım RV' in çalışma merkezinde her zaman hazır olarak bulundurulmalıdır.

TAVUK VEBASI (AVIAN INFLUENZA) KIRIKKALE ACİL EYLEM PLANI

İl Tarım ve Orman Müdürlüğü
71100 Kırıkkale
Elektronik Ağ: kirikkale.tarimorman.gov.tr

Bilgi İçin İrt: N. KARTAL - Veteriner Hekim
Tel : (0318) 2242938 Fax: 2242557
e-posta: 71.haysag@tarimorman.gov.tr

HASTALIK ÖNCESİ VE SONRASINDA GÖREVLİ EKİP LİSTESİ

İLÇESİ	AD / SOYAD	ÜNVAN	ADRESİ	İLETİŞİM NO	ACİL EYLEM PLANI GÖREVİ
MERKEZ	Sırrı YILMAZ	İl Müdürü	Kırıkkale	0318 224 2938	Koordinatör Denetçi
MERKEZ	Abdullah LEBLEBİCİER	Şube Müdürü	Kırıkkale	0554 596 7540	Koordinatör Denetçi
MERKEZ	Nurettin KARTAL	Vet. Hek.	Kırıkkale	0533 715 6686	Koordinatör
MERKEZ	Sezgi AYCAN	Vet. Hek.	Kırıkkale	0537 956 39 98	Koordinatör Yrd.
MERKEZ	Ö. Selim YILMAZ	Vet. Hek.	Kırıkkale	0535 588 4703	Vet. Hek. Numune Alma
MERKEZ	Mehmet DOĞAN	Vet. Hek.	Kırıkkale	0505 491 7821	Vet. Hek. Numune Alma
MERKEZ	Cemal DİNÇ	Vet.Sağ.Tekn.	Kırıkkale	0530 540 3274	Numune Alma Dezenfeksiyon İtlaf, Eğitim
MERKEZ	Mustafa ÖZTÜRK	Vet.Sağ.Tekn.	Kırıkkale	0531 737 7135	Numune Alma Dezenfeksiyon İtlaf, Eğitim
MERKEZ	Ahmet SAĞLAM	Vet. Hek.	Kırıkkale	0507 561 6179	Numune Alma Dezenfeksiyon İtlaf, Eğitim
MERKEZ	İlker TOPAÇ	Vet.Sağ.Tekn.	Kırıkkale	0535 397 7077	Numune Alma Dezenfeksiyon İtlaf, Eğitim
MERKEZ	Yeşim PARLAK	Vet. Hek.	Kırıkkale	0543 253 7745	Halkla İlişkiler Vet Hek.
MERKEZ	Orhan ÇETİN	Vet. Hek.	Kırıkkale	0542 524 2522	Halkla İlişkiler Vet. Hek
MERKEZ	Muhammed KARATAŞ	Vet.Sağ.Tekn.	Kırıkkale	0530 897 9749	Numune Alma Dezenfeksiyon İtlaf, Eğitim
MERKEZ	Ali Kerim UYAR	Vet.Sağ.Tekn.	Kırıkkale	0542 368 0315	Numune Alma Dezenfeksiyon İtlaf, Eğitim
MERKEZ	Ercan SEZGİN	Şoför	Kırıkkale	0544 525 2764	44 BT 952 Plakalı Araç Şoförü
MERKEZ	Hakkı LÜY	Şoför	Kırıkkale	0536 391 7563	02 ABP 274 Plakalı Araç Şoförü
BAHŞILI	Recep BULUT	İlçe Müdür V.	Bahşılı	0505 366 0352	İlçe Koordinatörü
BAHŞILI	Mustafa ARSLAN	Vet. Hek.	Bahşılı	0534 775 5250	Vet. Hek.
BAHŞILI	Mustafa ARSLAN	Vet. Hek.	Bahşılı	0534 775 5250	Numune alma

TAVUK VEBAŞI (AVIAN INFLUENZA) KIRIKKALE ACİL EYLEM PLANI

İl Tarım ve Orman Müdürlüğü

71100 Kırıkkale

Elektronik Ağ: kirikkale.tarimorman.gov.tr

Bilgi İçin İrt: N. KARTAL - Veteriner Hekim

Tel : (0318) 2242938 Fax: 2242557

e-posta: 71.haysag@tarimorman.gov.tr

İLÇESİ	AD / SOYAD	ÜNVAN	ADRESİ	İLETİŞİM NO	ACİL EYLEM PLANI GÖREVİ
BAHŞILI	Mustafa ARSLAN	Vet. Hek.	Bahşılı	0505 366 0352	Dezenfeksiyon
BAHŞILI	Recep BULUT	Vet. Hek.	Bahşılı	0505 366 0352	Eğitim
BAHŞILI	Yunus YORULMAZ	Vet. Sağ. Tek.	Bahşılı	0546 520 9167	İtlaf
BAHŞILI	Bünyamin KÜTÜKOĞLU	Şoför	Bahşılı	0537 206 3604	06 GEA 73 Plakalı araç şoförü
BALIŞEYH	Fatma Duygu KARA	İlçe Müdürü	Balışeyh	0505 230 0458	İlçe Koordinatörü
BALIŞEYH	A.Ozan EKİNCİ	Vet. Hek.	Balışeyh	0507 926 1086	Vet. Hek.
BALIŞEYH	Cumali YAKUT	Vet. Hek.	Balışeyh	0507 502 7843	Numune alma
BALIŞEYH	A.Ozan EKİNCİ	Vet. Hek.	Balışeyh	0507 926 1086	Dezenfeksiyon, 71 AP 574 Plakalı araç şoförü
BALIŞEYH	Cumali YAKUT	Vet. Hek.	Balışeyh	0507 502 7843	İtlaf, 71 AP 574 Plakalı araç şoförü
BALIŞEYH	Güner SATILMIŞ	Vet.Sağ.Tek.	Balışeyh	0535 872 44 15	Numune alma, Dezenfeksiyon, Eğitim
ÇELEBİ	Yıldıray AYAN	İlçe Müdür V.	Çelebi	0533 639 4586	İlçe Koordinatörü
ÇELEBİ	İsmail MERT	Vet. Hek.	Kırıkkale	0537 419 1924	Vet. Hek. Numune alma Dezenfeksiyon Eğitim İtlaf
ÇELEBİ	Mehmet ÖZAYDIN	Şoför	Kırıkkale	0533 7427115	71 AU 709 Plakalı Araç şoförü
DELİCE	Ali Can YORULMAZ	İlçe Müdürü	Kırıkkale Merkez	0544 5767998	İlçe Koordinatörü
DELİCE	Gülçin GÜVEN	Vet. Hek.	Ankara	0505 4031668	Vet. Hek. ,Eğitim Numune alma
DELİCE	Gökhan AYDEMİR	Vet. Hek.	Kırıkkale Merkez	0506 7143170	Vet. Hek. Eğitim Numune alma
DELİCE	Ali Şaban OĞUZ	Tek . Yrd.	Kırıkkale Delice	0534 795 4815	Dezenfeksiyon, İtlaf
DELİCE	Bekir ÖZBEKMEZ	Şoför	Kırıkkale Delice	05364755108	71 AD 768 Plakalı araç şoförü

TAVUK VEBAŞI (AVIAN INFLUENZA) KIRIKKALE ACİL EYLEM PLANI

İl Tarım ve Orman Müdürlüğü

71100 Kırıkkale

Elektronik Ağ: kirikkale.tarimorman.gov.tr

Bilgi İçin İrt: N. KARTAL - Veteriner Hekim

Tel : (0318) 2242938 Fax: 2242557

e-posta: 71.haysag@tarimorman.gov.tr

İLÇESİ	AD / SOYAD	ÜNVAN	ADRESİ	İLETİŞİM NO	ACİL EYLEM PLANI GÖREVİ
KARAKEÇİLİ	Orhan GÜVENÇ	İlçe Müdür V.	Kırıkkale	05394170349	İlçe Koordinatörü
KARAKEÇİLİ	Emine DUMAN	Vet. Hek.	Kırıkkale	0505 278 1437	Vet. Hek.
KARAKEÇİLİ	Yunus Fatih YAZICI	Vet. Hek.	Ankara	0544 296 9091	Vet. Hek. Numune Alma
KARAKEÇİLİ	Emine DUMAN	Vet. Hek.	Kırıkkale	0505 278 1437	Dezenfeksiyon
KARAKEÇİLİ	Emine Duman	Vet. Hek.	Kırıkkale	0505 278 1437	Eğitim
KARAKEÇİLİ	Yunus Fatih YAZICI	Vet. Hek.	Ankara	0544 296 9091	İtlaf
KARAKEÇİLİ	Yunus Fatih YAZICI	Vet. Hek.	Ankara	0544 296 9091	06 GK 312 Plakalı araç şoförü
KESKİN	Serdal AVCI	İlçe Müdürü	Keskin	0318 515 3060	İlçe Koordinatörü
KESKİN	Çetin TUNÇAY	Vet. Hek.	Keskin	0318 515 3060	Vet. Hek.
KESKİN	Serkan KEMALLI	Vet. Hek.	Keskin	0318 515 3060	Dezenfeksiyon
KESKİN	Mücahit KANDEMİR	Vet. Hek.	Keskin	0318 515 3060	Numune alma
KESKİN	Çağatay DÖNMEZ	Vet. Hek.	Keskin	0318 515 3060	Eğitim
KESKİN	Abdullah CEYHAN	Vet. Hek.	Keskin	0318 515 3060	İtlaf
KESKİN	Osman KÜRKCÜ	Vet.Sağ.Tek.	Keskin	0318 515 3060	İtlaf
KESKİN	Gökmen AKALIN	Şoför	Keskin	0318 515 3060	06 KTE 78 Plakalı araç şoförü
SULAKYURT	Fevzi YILDIZ	İlçe Müdürü	Bayraktepe Mah. Yahşihan Kırıkkale	0505 417 15 91	İlçe Koordinatörü
SULAKYURT	Mücahit BALOĞLU	Vet. Hek.	Kaletepe Mah. Merkez Kırıkkale	0541 784 9972	Vet. Hek.
SULAKYURT	Mücahit BALOĞLU	Vet. Hek.	Kaletepe Mah. Merkez Kırıkkale	0541 784 9972	Numune alma
SULAKYURT	Abdulkadir ALKAN	Vet. Sağ. Tek.	Gürler Mah. Merkez Kırıkkale	0505 296 6709	Dezenfeksiyon
SULAKYURT	Abdulkadir ALKAN	Vet. Sağ. Tek.	Gürler Mah. Merkez Kırıkkale	0505 296 6709	Eğitim

TAVUK VEBAŞI (AVIAN INFLUENZA) KIRIKKALE ACİL EYLEM PLANI

İl Tarım ve Orman Müdürlüğü

71100 Kırıkkale

Elektronik Ağ: kirikale.tarimorman.gov.tr

Bilgi İçin İrt: N. KARTAL - Veteriner Hekim

Tel : (0318) 2242938 Fax: 2242557

e-posta: 71.haysag@tarimorman.gov.tr

İLÇESİ	AD / SOYAD	ÜN VAN	ADRESİ	İLETİŞİM NO	ACİL EYLEM PLANI GÖREVİ
SULAKYURT	Dursun ALTUN	İşçi	Sulakyurt Kırıkkale	0530 881 1951	İtlaf
SULAKYURT	Fikret ERDOĞAN	İşçi	Sulakyurt Kırıkkale	0530 881 1952	İtlaf
SULAKYURT	Fikret ERDOĞAN	İşçi	Sulakyurt Kırıkkale	0530 881 1952	71 AD 195 Plakalı araç şoförü
SULAKYURT	Haydar TAT	Şoför	Sulakyurt Kırıkkale	0542 601 0070	71 AP 578 Plakalı araç şoförü
SULAKYURT	Haydar BABAYİĞİT	Şoför	Sulakyurt Kırıkkale	0533 493 4093	71 AD 769 Plakalı araç şoförü
YAHŞİHAN	Süleyman TOĞRUL	İlçe Müdürü	Yenişehir Mah. Fevzi Çakmak Cad. 45/7 Yahşihan	0535 445 8540	İlçe Koordinatörü
YAHŞİHAN	Ceyda DÜNDAR	Vet. Hek.	Yahşihan Toki Blokları B-3 Blok No:7	0505 292 4158	Vet. Hek.
YAHŞİHAN	Gurur KOCAKAP	Vet. Hek.	Doğanlık Mah.225. Sok. ERYAPI Sitesi D-Blok No:6 Yahşihan	0507 859 4029	Numune alma ve Dezenfeksiyon
YAHŞİHAN	Neslihan YILDIZ	Vet. Hek.	392. Sok. Bayraktepe Mah. 2A/20 Yahşihan	0551 696 8668	Eğitim
YAHŞİHAN	Tahsin ERTÜRK	Sağ. Tek.	Doğanlık Mah. 225. Sok. ERYAPI Sitesi B-Blok No:3 Yahşihan	0505 869 3495	İtlaf
YAHŞİHAN	Sadrettin ÜNAL	İşçi	Fabrikalar Mah. Yuvam Sİtesi A-1 No: 19 Kırıkkale	0553 484 1439	71 AV 588 Plakalı araç şoförü

TAVUK VE BASI (AVIAN INFLUENZA) KIRIKKALE ACİL EYLEM PLANI

İl Tarım ve Orman Müdürlüğü

71100 Kırıkkale

Elektronik Ağ: [kirikkale.tarimorman.gov.tr](mailto:kirikkkale.tarimorman.gov.tr)

Bilgi İçin İrt: N. KARTAL - Veteriner Hekim

Tel : (0318) 2242938 Fax: 2242557

e-posta: 71.haysag@tarimorman.gov.tr

HASTALIK ŞÜPHEŞİ OLAN BİR HASTALIK MERKEZİNDE EL KOYMA TUTANAĞI ÖRNEĞİ

..... tarihinde
 adresinde
 oturan Bay/Bayan tarafından ileri sürülmüş olan
 kuşkusunu durumunun mevcut olduğu
 adresinde kurulu kümeste var olan kanatlıların sahibi/sorumlusu doğumlu
 bay/bayan 'a Veteriner Hekim tarafından 5996 Sayılı
 Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu'nun Ceza Hükümleri (36. Maddesinin
 hükümleri) bildirilmiş ve yerel sağlık makamlarının ilgili önlemlerini bekleyerek aşağıdaki
 talimatları verilmiştir:

- 1) İşletmede mevcut kanatlıların kayıt edilmesi ve epidemiyolojik araştırmada görevli veteriner hekimlere yardımcı olunması;
- 2) İşletmede mevcut kanatlılara ve diğer hayvan türlerine el konulması;
- 3) Şüpheli altındaki kanatlıların, sağlıklı olanlardan ayrılarak ayrı ayrı muhafaza altına alınması;
- 4) Diğer önlemleri beklerken, ölü kanatlıların saklanması;
- 5) Köpeklerin, kedilerin ve avlu hayvanlarının sınırlandırılması;
- 6) İşletme dışına gübre çıkartılmasının yasaklanması;
- 7) Kanatlıların ve diğer hayvan türlerinin işletmeye girişinin yasaklanması;
- 8) Kanatlıların veya diğer hayvan türlerinin etlerinin veya karkaslarının ve ayrıca yemlerin, aletlerin, nesnelere ve herhangi diğer malzemenin çıkışının önlenmesi;
- 9) İşletmede mevcut olan et ve karkasların korunması yükümlülüğü;
- 10) Kümesten kümese olmak üzere kişilerin, malzemelerin ve taşıtların hareketini durdurmak;
- 11) Koruma personelinin kümesteki hayvanlarla her türlü şekilde temas etmesini önlemek;
- 12) Kanatlıların buldukları yerlerin ve bunların yakınında bulunan alanların titiz şekilde dezenfekte edilmesi.

Bay/Bayan şüpheli duyulan kanatlıların koruyucusu olarak tayin edilmiştir ve yukarıdaki hususların icra edilmesinden ve iş bu tutanağın kabulünden sorumludur.

Mal sahibi/İşletme Sorumlusu

Muhtar veya Belediye Başkanı

Hükümet Veteriner Hekimi

NOT: Tutanak hastalıktan şüpheli duyulan işletme içinde var olan hayvanların sahibine veya herhangi bir şekilde buradan sorumlu olan kişiye tebliğ edilmelidir.

TAVUK VE BASI (AVIAN INFLUENZA) KIRIKKALE ACİL EYLEM PLANI

İl Tarım ve Orman Müdürlüğü

71100 Kırıkkale

Elektronik Ağ: kirikkale.tarimorman.gov.tr

Bilgi İçin İrt: N. KARTAL - Veteriner Hekim

Tel : (0318) 2242938 Fax: 2242557

e-posta: 71.haysag@tarimorman.gov.tr

TAAHHÜT BEYANI ÖRNEĞİ

Bay/Bayan’ ye ait işletmede tavuk vebası kuşkusu bulunduğundan / / doğumlu
.....
..... adresinde ikamet eden Bay/Bayan işine istinaden bugün tarihi itibarıyla 3 gün boyunca kanatlı türlere ait olan diğer hayvanlar ile temas kurmayacağını, aynı zamanda muhtemel hastalık taşıyıcısı olan giymiş olduğu giysileri uygun araçlar ile yıkayacağını ve dezenfekte edeceğini taahhüt eder. / /

imza

AVIAN INFLUENZA
EPİDEMİYOLOJİK ARAŞTIRMA FORMU

Tarih/...../.....

Dr. Telefon no

Şüphe N.

Teyit N.

Kuruluş ismi

Adres.....

Belediye İl..... Telefon

ilçe/bölge/mahalle

Çiftlik kodu ya da kimlik numarası

Sahibi

.....

Şirket

Şirket sahibinin adresi Telefon

Bilgileri veren kişi.....

.....

Çiftlik Veteriner hekimi Dr. Var HAYIR EVET

ÇİFTLİKLE İLGİLİ BİLGİLER
TESİSİNTİPİ:

 Endüstriyel Kırsal Bayi Perakendeci

KATEGORİ/ÜRETİM HATTI:

Sofralık yumurta Et kanatlıları Tip: Büyük ebeveyn Ebeveyn Piliçler Et-tipi (broyler) Yumurtacı

TAVUK VEBAŞI (AVIAN INFLUENZA) KIRIKKALE ACİL EYLEM PLANI

İl Tarım ve Orman Müdürlüğü

71100 Kırıkkale

Elektronik Ağ: kirikkale.tarimorman.gov.tr

Bilgi İçin İrt: N. KARTAL - Veteriner Hekim

Tel : (0318) 2242938 Fax: 2242557

e-posta: 71.haysag@tarimorman.gov.tr

MEVCUT KANATLI SAYISI VE TÜRÜ

Tavuk Et N°Damızlık N°Yumurtacı N°Kat....

Hindi Et N°Damızlık N°

Beç tavuğu Et N°Damızlık N°

Ördek Et N°Damızlık N°

Güvercin Et N°Damızlık N°

Kaz Et N°Damızlık N°

Ördek Et N°Damızlık N°

Bıldırcın Et N°Damızlık N°

Keklik Serbest N°Damızlık N°

Sülün Serbest N°Damızlık N°

Diğer.....

yerleştirme tarihi/...../..... **cinsiyet:** **Yaş:**.....

...../...../... **cinsiyet:** **Yaş:**.....

KAYNAK KULUÇKAHANE

Şirket Kuluçkahanesi HAYIR EVET

Şirket Adres..... N

Belediye İl Kod :

Telefon Faks

Gaga kesme işlemleri :

Tarih/...../.....

İşlemi yapan: Aile üyeleri İstihdam edilen personel Harici personel Diğer

Açıklamalar.....

.....

TAVUK VEBAŞI (AVIAN INFLUENZA) KIRIKKALE ACİL EYLEM PLANI

İl Tarım ve Orman Müdürlüğü

71100 Kırıkkale

Elektronik Ağ: kirikkale.tarimorman.gov.tr

Bilgi İçin İrt: N. KARTAL - Veteriner Hekim

Tel : (0318) 2242938 Fax: 2242557

e-posta: 71.haysag@tarimorman.gov.tr

Barınak sistemi

Barınaklar Hayır

Evet N°

Tüneller Hayır

Evet N°

Havalandırma sistemi tipi

Doğal

Fanlı Doğal

Yapay.....

Serbest sistem Hayır Evet m²Kuş geçirmez fileler Hayır Evet

Yabani kuşlarla temas ihtimali:

Hayır Evet Türler

.....

.....

Mahalde mevcut diğer kanatlılar (tutulan ya da serbest)Hayır Evet Türler

.....

.....

Gölet ya da göllerin varlığı :

Hayır Evet Türler

.....

Diğer su kaynakları Hayır Evet (tanımlayınız).....Domuz varlığı Hayır Evet N°Diğer hayvanlar Hayır Evet (tanımlayınız)

Açıklamalar

.....

TAVUK VEBAŞI (AVIAN INFLUENZA) KIRIKKALE ACİL EYLEM PLANI

İl Tarım ve Orman Müdürlüğü

71100 Kırıkkale

Elektronik Ağ: kırikkale.tarimorman.gov.tr

Bilgi İçin İrt: N. KARTAL - Veteriner Hekim

Tel : (0318) 2242938 Fax: 2242557

e-posta: 71.haysag@tarimorman.gov.tr

GEREKLİ DİĞER BİLGİLER:**1. Tesisin topografisi**

Enfekte mekanların bir haritası çizilir, üretim biriminin ve burada barındırılan hayvanların bilgileri ve ilgili mekanlara erişim yolları gösterilir.

Enfeksiyonun girişi/yayılışı verileri: a), b), c) vs., için gerekli bilgiler bütün hayvan/insan hareketleri için toplanmalı gerekirse tekrarlanmalıdır.

2. Kanatlıların hareketleri: gerekli bilgiler

a) Diğer tesislerden/kuluçkahanelerden/çiftliklerden kanatlı girişi Hayır Evet

(Klinik belirtilerin başlamasından 20 gün önce)

Tarih /..... /..... N° TürÇiftlik

Kuluçkahane

Çiftlik adıKod

Adres.....N.

Belediye İl

İlçe/bölge/mahalle

b)Sergi/Pazar/fuarlardan kanatlı girişi Hayır Evet

(Klinik belirtilerin başlamasından 20 gün önce)

Tarih/..... /..... No.....Tür.....

Kaynak: Fuar Pazar Sergi

Belediye..... İl

İlçe

c)Diğer çiftlik/tesis/kuluçkahane/kesimhanelere kanatlı/yumurta çıkışı Hayır Evet

(Klinik belirtilerin başlamasından 20 gün öncesinden çiftlik için kısıtlama konan tarihe kadar olan süre)

Tarih /..... /..... N. Tür

Variş Yeri: Diğer çiftlik Kuluçkahane Kesimhane

Diğer

Kuruluş adı..... Kod

Adres..... N.

Belediye.....İl.....İlçe/bölge/mahalle.....

d) Diğer fuar/Pazar/sergilere kanatlı/yumurta çıkışı Hayır Evet

(Klinik belirtilerin başlamasından 20 gün öncesinden çiftlik için kısıtlama konan tarihe kadar olan süre)

Tarih...../...../.....N.....Tür.....

Variş Yeri: Fuar Pazar Sergi

Diğer

AdresN.

Belediye.....İl.....İlçe/bölge/mahalle.....

TAVUK VEBAŞI (AVIAN INFLUENZA) KIRIKKALE ACİL EYLEM PLANI

İl Tarım ve Orman Müdürlüğü

71100 Kırıkkale

Elektronik Ağ: kirikkale.tarimorman.gov.tr

Bilgi İçin İrt: N. KARTAL - Veteriner Hekim

Tel : (0318) 2242938 Fax: 2242557

e-posta: 71.haysag@tarimorman.gov.tr

3. İnsanların Hareketleri: Enfeksiyonun Muhtemel Yayılma Yolları (Klinik belirtilerin başlamasından 20 gün öncesinden çiftlik için kısıtlama konan tarihe kadar olan süre)

Hayır **Evet**

Tarih/...../..... Soyadı ve adı

Veteriner Hek. Teknisyen Aşı ekibi Gaga kesici Diğer çiftçi Bayi

Diğer (tanımlayınız)

Adres N.

Belediye..... İl İlçe/bölge/mahalle.....

Telefon No

Daha önce ziyaret edilen çiftlik : Adı

Belediye.....İl İlçe/bölge/mahalle.....

TAŞITLARIN HAREKETLERİ

(A) hayvan taşınması, (B) Yem taşınması,(C) Yumurta taşınması,(D) Ölü hayvanların toplanması, (E) Yakıt/Benzin, (Diğer) Tanımlayınız (Klinik belirtilerin başlamasından 20 gün öncesinden çiftlik için kısıtlama konan tarihe kadar olan süre)

Giriş Tarihi	Taşıt A/B/C/D /E/Diğer	Şirket Adı	Faks/ Telefon No	Taşıt Plaka No Traktör	Taşıt Plaka No Römork	Taşıyıcı (Şirket)	Sürücü	Tel. No

TAVUK VEBAŞI (AVIAN INFLUENZA) KIRIKKALE ACİL EYLEM PLANI

İl Tarım ve Orman Müdürlüğü

71100 Kırıkkale

Elektronik Ağ: kirikkale.tarimorman.gov.tr

Bilgi İçin İrt: N. KARTAL - Veteriner Hekim

Tel : (0318) 2242938 Fax: 2242557

e-posta: 71.haysag@tarimorman.gov.tr

a) DİĞER KANATLI TESİSLERİ İLE DOLAYLI TEMASHayır Evet

(İlk klinik belirtilerin başlamasından 20 gün öncesi ile çiftliğe kısıtlama konulan tarihe kadarki süre içinde ekipman, taşıt, yem ve personel vs. paylaşımı)

Temas tarihi /..... /.....

Çiftlik ya da tesis adı

Kod

Adres

Belediye.....İl

İlçe/bölge/mahalle.....

Yetiştirilen tür sayı

 Paylaşılan taşıt Paylaşılan yem Paylaşılan ekipman Paylaşılan personel Çöp toplanması/dönüşüm çevrimi Diğer(tanımlayınız)**b) AYNI SAHİBE AİT DİĞER ÇİFTLİKLER**Hayır Evet

Çiftlik ya da tesis adı

Kod

Adres:

Belediye.....İl İlçe/bölge/mahalle.....

Yetiştirilen türsayı

Boş Dolu **c) SALGIN MAHALLINE YAKIN KANATLI ÇİFTLİKLERİ**Hayır Evet

Çiftlik ya da tesis adı.....

Kod

Adres

Belediye..... İl İlçe/bölge/mahalle

Metre cinsinden mesafe

Yetiştirilen türsayı

Boş Dolu **TAVUK VEBAŞI (AVIAN INFLUENZA) KIRIKKALE ACİL EYLEM PLANI**

İl Tarım ve Orman Müdürlüğü

71100 Kırıkkale

Elektronik Ağ: kirikkale.tarimorman.gov.tr

Bilgi İçin İrt: N. KARTAL - Veteriner Hekim

Tel : (0318) 2242938 Fax: 2242557

e-posta: 71.haysag@tarimorman.gov.tr

AVIAN INFLUENZA

Örnek sunus / teslim formu

Bölge.....	İl.....
Veteriner Hekim.....	
Telefon.....	Faks.....
Tarih/...../.....	Erişim
Sayı	

Çiftlik: Belediye
..... İl
Kod ya da Kimlik Numarası ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐
Sahibi.....
Tam Adresi

TAVUK VEBAŞI (AVIAN INFLUENZA) KIRIKKALE ACİL EYLEM PLANI

İl Tarım ve Orman Müdürlüğü

71100 Kırıkkale

Elektronik Ağ: kirikkale.tarimorman.gov.tr

Bilgi İçin İrt: N. KARTAL - Veteriner Hekim

Tel : (0318) 2242938 Fax: 2242557

e-posta: 71.haysag@tarimorman.gov.tr

ÖRNEK BİLGİLERİ		
Barınak No	Türler	Toplanan Örnekler

İmza

.....

Ek bilgiler verilmesi gerektiğinde lütfen ek sayfalar kullanınız.

TAVUK VEBAŞI (AVIAN INFLUENZA) KIRIKKALE ACİL EYLEM PLANI

İl Tarım ve Orman Müdürlüğü

71100 Kırıkkale

Elektronik Ağ: kirikkale.tarimorman.gov.tr

Bilgi İçin İrt: N. KARTAL - Veteriner Hekim

Tel : (0318) 2242938 Fax: 2242557

e-posta: 71.haysag@tarimorman.gov.tr

ANAMNESTİK VERİLER

Türler ve Kategori	Klinik Belirti Başlangıcı	Semptomlar	% mortalite	...den / ...e
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Türler	Toplanan Örnekler	Örnek Sayısı	Antikor ☐	Virüs ☐
.....	Saptanması için	
.....		
.....		
.....		

TAVUK VEBASI (AVIAN INFLUENZA) KIRIKKALE ACİL EYLEM PLANI

İl Tarım ve Orman Müdürlüğü

71100 Kırıkkale

Elektronik Ağ: kirikkale.tarimorman.gov.tr

Bilgi İçin İrt: N. KARTAL - Veteriner Hekim

Tel : (0318) 2242938 Fax: 2242557

e-posta: 71.haysag@tarimorman.gov.tr

TÜRLER VE KATEGORİ

- Damızlık Hindi (*) N Et Hindisi (*) N
- Damızlık Broyler N Damızlık Yumurtacı N
- Yumurtacı N Broiler N
- Diğer türler (tanımlayınız) N

(*) AI' ye karşı aşılanmış Hayır Evet ⇨ Aşılama Sayısı.....

ÖRNEKLERİN TOPLANDIĞI YER VE NEDENİ

- SALGIN ŞÜPHESİ → Bildirim tarihi
- Teyit Edilen Salgın
- Salgınla epidemiyolojik bağlantısı olan çiftlik → Salgınla ilgili Çiftlik adı ve kodu
- Koruma bölgesindeki çiftlik → Salgınla ilgili Çiftlik adı ve kodu
-
- Gözetim Bölgesindeki çiftlik → Salgınla ilgili Çiftlik adı ve kodu
-
- Hayvanların hareketlerine yönelik testler
- İzleme programı
- Diğer

TAVUK VE BASI (AVIAN INFLUENZA) KIRIKKALE ACİL EYLEM PLANI

İl Tarım ve Orman Müdürlüğü

71100 Kırıkkale

Elektronik Ağ: kirikkale.tarimorman.gov.tr

Bilgi İçin İrt: N. KARTAL - Veteriner Hekim

Tel : (0318) 2242938 Fax: 2242557

e-posta: 71.haysag@tarimorman.gov.tr

ÖRNEKLERİN TOPLANMASI VE İŞLENMESİ

Örnekler : AI şüphesi durumunda aşağıda belirtilen patolojik örnekler alınmalı ve laboratuara gönderilmelidir.

- En az 5 adet ölmek üzere kanatlı (post mortem muayane için) veya,
- En az 5 adet ölmek üzere kanatlıdan toplu tracheal ve akciğer numunelere veya,
- En az 5 adet olmak üzere kanatlıdan toplu bağırsak numuneler,
- Sağlıklı kanatlılardan kloakal ve tracheal svaplar (30 kanatlı örneğinden az olmamalıdır- ayrıca su kuşlarından ve uçamayan kuşlardan da)
- Sürü büyüklüğü 20'den daha az ise bütün kanatlılardan kan örnekleri alınır. Daha büyük sürülerden ise 20 kan örneği alınır. (Böylece sürü büyüklüğüne bağlı olmaksızın sürünün % 25 ya da daha fazlasının pozitif olması durumunda %99 olasılıkla en az bir pozitif serumun yakalanması mümkündür.) Kan pıhtılaşmaya bırakılmalı ve test için serumu alınmalıdır.

Farklı organlardan numuneler bir arada aynı havuza alınmamalıdır. Enfeksiyon etkeninin yayılmasını önlemek için uygun şekilde paketlenmeli, ambalajlanmalı (sızdırmaz kaplar, en az iki plastik çanta ile sarılmış olarak), ve laboratuvara soğutulmuş şartlarda ulaştırılmalıdır. Kesilmiş hayvanlar izole edilmiş otoklav edilebilen plastik çantalarda taşınmalı ve benzer ikinci bir çantaya konmalıdır. Bütün numuneler laboratuvara içinde buz kutuları bulunan bir polisitren kutu içerisinde ulaştırılmalıdır. Polisitren kutunun enfekte mekanlardan çıkışı öncesi uygun şekilde dezenfekte edilmiş olması gerekmektedir. Numuneler ile birlikte uygun numune formları da mevcut olmalıdır. Numunelerin ulaştırılmasından sorumlu sürücü hiçbir yerde durmadan doğrudan laboratuvara gitmelidir.

TAVUK VE BASI (AVIAN INFLUENZA) KIRIKKALE ACİL EYLEM PLANI

İl Tarım ve Orman Müdürlüğü

71100 Kırıkkale

Elektronik Ağ: kirikkale.tarimorman.gov.tr

Bilgi İçin İrt: N. KARTAL - Veteriner Hekim

Tel : (0318) 2242938 Fax: 2242557

e-posta: 71.haysag@tarimorman.gov.tr

MARAZİ MADDE GÖNDERME PROTOKOLÜ

KURUM ADI :

.../.../20...

A-GÖNDERENİN :

Adı-Soyadı :
 Adresi :
 Tel-Fax :
 e-mail :

B-HAYVAN SAHİBİNİN :

Adı-Soyadı :
 Adresi :
 Tel. No :

C-HAYVANA AİT BİLGİLER :

1- Kulak No :
 2- Türü :
 3- Irkı-Cinsiyeti :
 4- Yaşı :
 5- Verilen Besin Maddeleri : Slaj(.....),Konsantre Yem(.....),Kaba Yem(.....)
 6- Bakım ve Beslenme : Ahırda (.....), Merada (.....)

D-NUMUNEYE AİT BİLGİLER :

1- Gönderilen Numunenin Türü :
 2- Numune Adedi :
 3- Numunenin Alındığı Tarih :
 4- Atık ise kaç günlük olduğu :
 4- Uygulanan Aşılar :
 5- Uygulanan Aşı Seri No'ları :
 6- Aşı Uygulama Tarihleri :
 7- Numunenin gönderilme şekli : Formolde (), Dondurulmuş (), Soğuk şartlarda ()
 Taşıyıcı besiyeri içinde (), Normal şartlarda (), Diğer ()

E-HASTALIK DURUMU :

1- Sürüdeki hayvan sayısı (.....), hastalanan (.....), ölen (.....), iyileşen (.....), sirayete maruz (.....)
 2- Hayvanın daha önce geçirdiği hastalık veya hastalıklar :

3- Daha önce yapılan tedavi ve tarihi :

4- HASTALIK HAKKINDA BİLGİ :
 (Klinik Belirtiler, lezyonlar, süresi, etkilenen hayvan sayısı ve otopsi bulguları)

4- ŞÜPHE EDİLEN HASTALIK : (.....)

F- İSTENİLEN LABORATUVAR MUAYENELERİ:

1- Bakteriyolojik (), 2- Serolojik (), 3- Parazitolojik (), 4- Toksikolojik (), 5- Patolojik ()
 6- Virolojik ()

İMZA

TAVUK VEBAŞI (AVIAN INFLUENZA) KIRIKKALE ACİL EYLEM PLANI

İl Tarım ve Orman Müdürlüğü

71100 Kırıkkale

Elektronik Ağ: kirikkale.tarimorman.gov.tr

Bilgi İçin İrt: N. KARTAL - Veteriner Hekim

Tel : (0318) 2242938 Fax: 2242557

e-posta: 71.haysag@tarimorman.gov.tr